

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.670 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SCLOVENECE

Nepremišljen korak

Razburjenje zaradi koraka Nemčije, ki je izstopila iz Zveze narodov, se je že nekoliko poglobilo, čeprav je po sebi umevno, da se narodi, ki ničesar ne želijo bolj ko miru, slejkoprej z največjo skrbjo sprašujejo, kako se bodo razvijali dogodki naprej, ko je bil Zvezi narodov prizadet tako hud udarec.

Saj je Zveza narodov najjačje in prav za prav tudi edino jamstvo miru na evropski celine, in nepremišljen korak nemškega kanclerja je gotovo zelo zmanjšal upanje na skorajšnje pomirjenje sveta, ki se bo mogel ubraniti kakšnega nasilnega posega v svoj sedanji teritorialno-politični ustroj samo, če se bo vsaka država oborožila še bolj, nego je že. To je čisto logična posledica Hitlerjeve izjave, po kateri so Nemci zaloputnili za seboj vrata Zveze; in zato tudi hladnokrvnost, s katero vodilni državni motrijo danes nemško gesto v upanju, da še ni podrt zadnji most, ki veže Nemčijo z drugimi velesilami, ne bo mogla narodov zadostno pomiriti. Zakaj vsak vidi po tako brutalnem prelomu razorožitvene konference pred seboj samo neizogibno dejstvo, da se bodo morale zopet trošiti milijarde in milijarde za obrambne namene v času, ko gospodarska kriza ne kaže še nobenega znaka, da bi se omilila. Kaj še, da bi se korenito izpreobrnila k zaželenemu izboljšanju in dvigu svetovnega gospodarstva. Res je, da bi narodi nosili še dalje bremena oborožitve, četudi bi se bil dosegel sporazum med Nemčijo in bivšimi zavezniki, zakaj nameravani sporazum ne bi bil prinesel narodom zaenkrat ničesar drugega kakor ohranitev sedanjega stanja in dejanska postopna razorožitev po dogovorjenem ključu bi se začela šele po štirih letih. (Še nadaljnja štiri leta pa bi bila gotovo potrebna, da bi se razoroževanje izvršilo do take stopnje, da bi se na državnih proračunih pokazal količnejši znaten efekt). Toda treba je pomisliti, da je Hitlerjeva gesta čez noč podrla še to malo, kar bi se bilo v vprašanju razorožitve in s tem zvezanega evropskega miru doseglo, in da bo, ako se Nemčija premisli in zopet naveže stike z velesilami, treba iznova graditi stavbo evropskega miru in sicer, kakor se bojimo, s še manjšimi izgledi na vspeh nego dosedaj.

Državni kancler Hitler je že s tem, da je najavil izstop Nemčije iz Zveze narodov, storil brez dvoma veliko napako, ker je ta korak bil popolnoma nepotreben. Za njegove namene je bilo po mnenju vseh pametnih ljudi zadosti, če je Nemčija zapustila razorožitveno konferenco, kakor je to storila že lani in sicer z vspehom, saj je takrat na ta način dosegla načelno priznanje svoje enakopravnosti kot velesila, ki sme biti enako oborožena kakor vse druge države. Izstop iz Zveze narodov pa Nemčiji čisto gotovo ne bo prinesel nobenega uspeha, zakaj na ta način iz velesil ne bo moglo iztisniti prav ničesar, kar jasno dokazuje reakcija velesil na ta demonstrativni korak, ki pomeni, hočeš nočeš, preziranje te najdragocenejše institucije za ohranitev in utrditev miru in omalovaževanje ideje evropske solidarnosti in mirnega sodelovanja narodov za skupni blagor evropske civilizacije. Toda nemški fihler je v usodni zaslepljenosti šel na svoji zgrešeni poti še dalje: napovedal je plebiscit, razpustil parlament in razpisal nove volitve za 12. november, da svetlo pokaže, kako da za njim stoji ves nemški narod. To se ne pravi ničesar drugega, kakor da se bodo po volivni agitaciji, ki jo bodo vršili napadalni oddelki, nacionalistične strasti še bolj razpalile, da se bodo nacionalne zahteve umevno še povečale in da bo narod zagnan v smer, s katere bo težko kreniti nazaj na pot, ki jo narekujejo realne razmere, ki od nemškega naroda zahtevajo skrajno previdnost, zmernost in popustljivost pa vpoštevanje one nezaupnosti do Nemčije, ki jo je zbudila Viljemova vojna napoved in ki se ne da tako hitro razpršiti, kakor bi rad kancler Hitler — tem menj, ker je baš njegov režim tisti, ki po svojih plemenskih geslih in metodah to nezaupanje še povečuje in poglobljuje. Zaradi tega se kancler ne sme čuditi, če mu na njegovo radio-izjavo popolne in iskrene miroljubnosti Nemčije, ki od Francije ne terja ničesar, ampak bi se z njo rada pošteno sporazumela, doni nazaj iz Pariza odgovor, da njegova dejanja govorijo drugače: da podira za seboj vse mostove, razburja vnovič nacionalistične strasti z apalom na narod, in tako brez takta in razumevanja dejanskega položaja v Evropi moti on razpoloženje, sredi katerega je edino možno, da Nemčija doseže to, kar je za enkrat mogoče doseči.

In prav to je ona točka, ki nam kaže temeljno napako sedanje nemške politike: popolno neumevanje realnih razmer in realnega razpoloženja sveta, sredi katerega Nemčija živi. Nemčija mora — naj ji je še tako britko in težko in naj še tako zadeva njeno narodno dušo in to, kar ona smatra kot svoje interese — spoznati in priznati, da ne more doseči več nego to, kar so ji velesile po devetnajstih letih po krvavi svetovni vojni danes pripravljene priznati. In to ni malo! Če je Nemčija živela in se razvijala devetnajst let pod razmerami, ki jih smatra ona z mednarodnega stališča za poniževalne zanj, bo lahko počakala še štiri leta, dokler ne bo tudi dejansko enakopravna glede nivoja svoje oborožitve — na drugih poljih je, odkar je postala članica ZN, itak že z drugimi velesilami izenačena. Prepričani smo, da bi se Nemčiji ta poslednji atribut enakopravnosti, ki ga še pogreša, priznal še preje, če bi vodila politiko iskrenega sodelovanja z velesilami z ono previdnostjo in umerjenostjo v svojih zahtevah, ki ji je nujno narekovana po tem, kar se je zgodilo po usodnem letu 1914. Tako stvar se ne pozabi tako hitro. Hitler bo bolj koristil svojemu narodu, če bo ubral tisto pot, ki so jo začeli njegovi od njega tako omalovaževani predniki na stolu nemškega kanclerja, ki so tako srečno začeli politiko zbližavanja in pomirjenja s Francijo in njenimi prijatelji, kakor da Nemčijo zopet spravlja v nevarnost popolne politične in moralne izolacije s tako nepremišljenimi koraki kakor je bil njegov korak od 14. oktobra tega leta.

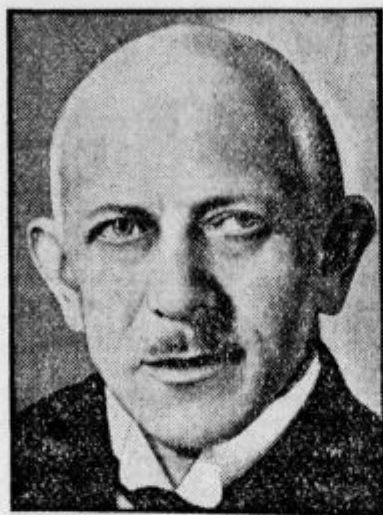
Namere Dolliussove vlade

Kakšna bo ustava

3 zbornice, ena nadzbornica

Avstrije

Nova stanovska ustava, ki jo izdeluje bivši kancler dr. Ender, bo kmalu izgotovljena in uvedena do meseca junija prihodnjega leta

Dr. Ender

Dunaj, 17. oktobra. tg. Iz časnikarskih krogov, ki so običajno dobro obveščeni o namerah vlade, izhajajo vesti, da pridno pripravljajo zakonski predlog o reformi avstrijske ustave in da je verjetno, da bo reforma izvedena vsaj spomladi prihodnjega leta. O vsebini zakonskega predloga o reformi ustave na stanovski podlagi v javnost niso prodrele nikake podrobnosti, o katerih bi se moglo reči, da so aventične. Dr. Ender, bivši zvezni kancler in sedanji minister za ustavno reformo se je s svojo komisijo skril v svoj Vorarlberg in ničesar ne pride med javnost o uspehih njegovega dela, razun to, da dobro napreduje. Edina »Reichs-

post«, ki črpa svoja poročila na uradnih mestih, je objavila nekaj zamisli te nove avstrijske ustave, ki naj bi uvedla sledeče, čisto nove državne ustanove v državni organizem:

1. Nova avstrijska ustava si stavi kot poglavitno nalogo, da organizira vse stanove, industrijske in poljedelske, v posebno stanovsko zastopstvo imenovano stanovska zbornica. Stanovska zbornica bo edina, ki bo smela sprejemati zakone gospodarskega in socialnega značaja. Ni še določeno koliko stanov nameravajo predlagati za industrijo in koliko poljedelstvo. (V Italiji predlagajo 35 industrijskih in 8 poljedelskih stanov. — Op. uredn.)

2. Nova ustava bo nadalje uvedla čisto novo »Ljudsko zbornico«, ki bo še najbolj spominjala na bivši parlament in ki bo imela nalogo predlagati, preučevati in končno sprejemati vse zakone, ki ne spadajo v delokrog stanovske zbornice, to je zakone, ki nimajo ne gospodarskega, ne socialnega značaja. V to svrhu bo potrebno sestaviti popolnoma nov volilni zakon, ki bo sestavljen tako, da bo kolikor mogoče izključil množičnost zbornice, ker je množičnost najbolj ovirala delo dosedanjega predstavništva.

3. Nova ustava bo spoštovala zvezni sestav avstrijske države v toliko, da bo uvrstila med centralistično organizirane stanovske in ljudske zbornice še eno zbornico, v katero bodo pošiljale svoja zastopstva avstrijske zvezne države. Ta zbornica naj bi dobila ime deželne sveta in naj bi odločevala o predmetih, ki spadajo v avtonomijo posameznih dežel, v kolikor seveda so skupni vsem deželam in zadirajo v splošno državne interese ter stavljajo zahteve na državne finance. Zbornica bo maloštevilna.

4. Nad imenovanimi tremi zbornicami, to je nad stanovsko zbornico, nad ljudsko zbornico in nad deželnim svetom se bo dvignila nekaka skupna ustavna streha v podobi državnega sveta, v kate-

rega bodo pošiljale zastopstva vse tri zbornice in ki bo sklican od časa do časa, kadar se bodo pojavile velike državne potrebe oziroma kadar bo treba spraviti v sklad morebitne nasprotujoče si interese ali odločitve posameznih zbornic.

Kot navedeno, napredujejo dela tako, da bo besedilo nove ustave končano okrog Velike noči in bo ustava promulgirana koncem prve polovice prihodnjega leta, ako se ne pojavijo nove nepredvidene težave. Število zastopnikov nameravajo skrajšati tako, da skupno število mandatov vseh zbornic ne bo doseglo dosedanjega števila avstrijskih poslancev, ki je doseglo, kakor znano, 165.

Avstromarksisti napovedali boj avstrijski vladi

Dunaj, 17. okt. AA. Kakor se doznava, bo necenzurirana resolucija socijaldemokratskega kongresa vsebovala pasus, da bi ustanovitev totalitarne države, razpust parlamenta, nivoiranje delavskih sindikatov, zasedba dunajskega magistrata in imenovanje vladnega komisarja na Dunaju, kakor zahtevajo Heimwehrproci, prisilili delavstvo, da stopi v splošno stavko.

Socialistični kongres je soglasno sprejel sklep, po katerem se črta iz političnega programa stranke zahteva po priključitvi k Nemčiji.

Po končanem kongresu je policija aretirala nekega socijalističnega poslanca dunajskega deželne zbora, ker je javno vzkliknil: »Doj vlada!« Dunaj, 17. oktobra. AA. V Avstriji se je začela kampanja listov za zopetno uvedbo smrtnih kazni. Tako se danes dva poluradna lista »Reichspost« in »Wiener Zeitung« zavzemata za smrtno kazen, češ da bi bila v sedanjem stanju avstrijske zakonodaje potrebna, če naj se obnovi smrtna kazen, proglasitev obsednega stanja.

Po odhodu Nemcev iz Zveze narodov

Podrti mostovi

Zeneva, 17. oktobra. AA. V prostorih razorožitvene konference vlada popoln mir. Novi državniški in politični so že zapustili Zenevo, drugi pa odpotujejo danes. Ostali so le Norman Davies, Downgaleyski in Henderson in še par drugih. Edina ženevska ustanova, ki slej ko prej normalno zaseda, je odbor za proračunske izdatke. Izjavo ameriške delegacije so v Zenevi v splošnem sprejeli kot izraz ameriškega javnega mnenja. Vendar v ženevskih krogih naglašajo, da odsotnost Združenih držav pri bodočih razgovorih ne bo olajšala naloge vlad.

Iz Londona je prišla vest, da se v britanskih uradnih krogih zavzemajo za to, naj bi poslej zasedala nekakšna ožja konferenca 15 do 20 posebnih zainteresiranih držav; ta konferenca naj bi bila nekaka posredovalka med razorožitveno konferenco in paktom štirih.

Odgovor Francije Daladierov govor

Pariz, 17. oktobra. AA. Danes popoldne se je vršila velika otvoritvena seja jesenskega zasedanja parlamenta. Začela se je s finančno debato, kakor je bilo že napovedano; debata je trajala 50 minut. Predsednik vlade Daladier je predložil načrt za finančno obnovo in zahteval postopek skrajne nujnosti, ki mu ga je zbornica dovolila z večino 420:170 glasov.

V svojem kratkem govoru je Daladier poudaril, da je odhod Nemčije iz Društva narodov postal Francijo pred še imperativnejšo nalogo, da brez odloga napravi red v svojem proračunu. Dati moramo Franciji, je izjavil Daladier, sredstva, ki so ji neobhodno potrebna.

Proračunsko ravnotežje je neobhodno potrebno v interesu domovine. V zunanji politiki pa Francija želi, da se ohrani evropski mir in da ostane varnost naroda nedotaknjena.

Nato je Daladier poudaril, da je izstop Nemčije iz DN čisto nepričakovano prinesel v splošno razpravo o organizaciji miru novo postavko, koje posledice vlada ta trenotek proučuje. Preden se moremo spustiti v plodovito proučevanje tega problema, je potrebna tehtna parlamentarna debata, ki naj jasno opredeli teren, preden se nanj spustimo. Vlada si je popolnoma v svesti, da je vedno in iz vsega srca vodila politiko mednarodnega sodelovanja z iskreno željo, da se obnovita zaupanje in varnost, kjer bo dostojanstvo vseh narodov enako zaupljivo.

Nato vpraša Daladier nemško vlado, zakaj je svojo željo po sporazumu pokazala s prelomom, zakaj se upira kontroli, če je pripravljena uničiti svoje rojce do poslednje puške in poslednje strojne načrta o omejitvi oboroževanja. Mi hočemo ostati, je nato nadaljeval Daladier, naj se zgodi karkoli, zvesti politiki mednarodnega sodelovanja in v istem duhu kakor doslej proučevati novi položaj, ki se ne tiče samo Francije in Nemčije, temveč vsega občestva narodov, ki so se združili v tej veliki in plemeniti nalogi.

Dunajska vremenska napoved: Danes ponoči dež, v višjih legah sneg, v normalnih legah brez nevarnosti slane. Čez dan menjačica se oblačnost v pustih legah, nadaljne hitre spremembe vremena.

Preosnova nemške vlade

Berlin, 17. okt. b. Razširile so se vesti, po katerih ni izključeno, da pride v kratkem do rekonstrukcije državne vlade. Hitler naj bi prevzel posele zunanje ministrstva, Rosenberg pa tajništvo v tem ministriju. Govori se, da bo Göring odstopil kot predsednik vlade ter da bo prevzel novo ustanovljeno ministristvo za letalstvo in za zračne vojne sile. Vsekakor bodo iz te nove vlade izpadli vsi ministri, ki niso narodni socialisti.

Cesar Viljem zadovoljen

Doorn, 17. oktobra. AA. Bivšega nemškega cesarja ni izstop Nemčije iz ZN nič presenetil, ker zanj ni bil nepričakovan. Viljem je baje izjavil, da je ta nemški korak logična posledica »prezirljivega ravnanja z Nemčijo v Zvezi narodov«. Bivši

Srce Evrope je MZ, pravi Beneš

Bolgarija noče pristopiti k Mali zvezi, trdi Gömbös

Praga, 17. okt. (a) ČTK poroča: Na konferenci poslancev agrarne stranke, ki se vrši v Bratislavi, je g. Hodža govoril o gospodarskem svetu Male zveze in dejal, da je Mala zveza stržen Nove Srednje Evrope. Govorec o najnovejših dogodkih v Nemčiji je g. Hodža poudaril, da Českoslovaška mirno pričakuje nadaljnega razpleta teh dogodkov. Na koncu svojega govora je izjavil, da je ena izmed glavnih nalog Male zveze osvojitev tržišč v zapadni Evropi in sporazum o proizvodnji žita.

Pariz, 17. okt. (a) Bivši francoski finančni minister Flandin nadaljuje v današnjem »Journalu« svoja razmotrivanja o položaju v Srednji Evropi. Posebno pozornost posveča vprašanju Anschlusa in revizionističnim zahtevam nekaterih držav. Pri tem g. Flandin naglašja, da sta ti dve vprašanji glavni oviri za zdravo reorganiziranje podunavske Evrope. Pisec prihaja do zaključka, da se bo gospodarski sporazum v Srednji Evropi mogel doseči vzlic političnim oviram, ki ga zavlačujejo.

Gömbös potuje v Anharo

Budimpešta, 17. okt. (a) Predsednik madžarske vlade Gömbös je odpotoval v Sofijo. Pred odhodom je izjavil novinarjem, da ostane Madžarska glede na odhod Nemčije z razorožitvene konference mirna. Hendersonov odgovor in miroljubne izjave nemške vlade, je naglasil Gömbös, nam dajejo upanje. Ob koncu svoje izjave je predsednik vlade nastopil proti temu, da obstoje razlike med narodi I. in II. reda, češ da je treba najti lojalno rešitev v duhu enakopravnosti in varnosti.

Listi naglašajo, da je Gömbösovo potovanje postalo potrebno sprito politične živahnosti, ki vlada danes v Vzhodni Evropi. V zvezi s tem navedejo paki med Sovjetsko Rusijo in Turčijo, ter med nekaterimi drugimi državami, pri katerih je Madžarska zelo zainteresirana. Dalje listi naglašajo, enakost interesov Madžarske in Bolgarije ter zadoščenjem sprejemajo vest, da je Bolgarija odklonila pristop k Mali zvezi. Listi se tudi zavzemajo za ob-

nemški cesar se je samo čudil, da je Nemčija tako dolgo ostala članica ZN; njen izstop je po njegovem samo vprašanje časti za Nemčijo.

Amerika grozi

Zeneva, 17. oktobra. AA. Ameriška delegacija je na podlagi navodil, ki jih je dobila iz Washingtona, dala zastopnikom listov tole pomembno izjavo:

V Zenevi smo izključno samo zaradi razorožitve. Vse dotlej, dokler bo moči uspešno nadaljevati razgovore o razorožitvi, bomo srečni, če bomo mogli tem razgovorom prisostvovati. Toda USA ni zainteresirana pri političnih elementih in pri vprašanjih, ki so zgolj evropskega značaja. Vnovič moramo naglasiti, da nismo politično zvezani z nobeno evropsko državo. Svoje probleme mora rešiti Evropa sama brez sodelovanja Združenih držav. Ta teden se bodo vršile konzultacije med evropskimi prestolnicami. Naša želja ni pri njih aktivno sodelovati, ker gre za izključno politično vprašanje. Načela, ki jih je izpovedal predsednik Roosevelt meseca maja t. l., so slej ko prej temelj politike USA.

Srce Evrope je MZ, pravi Beneš

Bolgarija noče pristopiti k Mali zvezi, trdi Gömbös

Praga, 17. okt. (a) ČTK poroča: Na konferenci poslancev agrarne stranke, ki se vrši v Bratislavi, je g. Hodža govoril o gospodarskem svetu Male zveze in dejal, da je Mala zveza stržen Nove Srednje Evrope. Govorec o najnovejših dogodkih v Nemčiji je g. Hodža poudaril, da Českoslovaška mirno pričakuje nadaljnega razpleta teh dogodkov. Na koncu svojega govora je izjavil, da je ena izmed glavnih nalog Male zveze osvojitev tržišč v zapadni Evropi in sporazum o proizvodnji žita.

Pariz, 17. okt. (a) Bivši francoski finančni minister Flandin nadaljuje v današnjem »Journalu« svoja razmotrivanja o položaju v Srednji Evropi. Posebno pozornost posveča vprašanju Anschlusa in revizionističnim zahtevam nekaterih držav. Pri tem g. Flandin naglašja, da sta ti dve vprašanji glavni oviri za zdravo reorganiziranje podunavske Evrope. Pisec prihaja do zaključka, da se bo gospodarski sporazum v Srednji Evropi mogel doseči vzlic političnim oviram, ki ga zavlačujejo.

Listi naglašajo, da je Gömbösovo potovanje postalo potrebno sprito politične živahnosti, ki vlada danes v Vzhodni Evropi. V zvezi s tem navedejo paki med Sovjetsko Rusijo in Turčijo, ter med nekaterimi drugimi državami, pri katerih je Madžarska zelo zainteresirana. Dalje listi naglašajo, enakost interesov Madžarske in Bolgarije ter zadoščenjem sprejemajo vest, da je Bolgarija odklonila pristop k Mali zvezi. Listi se tudi zavzemajo za ob-

Gömbös potuje v Anharo

Budimpešta, 17. okt. (a) Predsednik madžarske vlade Gömbös je odpotoval v Sofijo. Pred odhodom je izjavil novinarjem, da ostane Madžarska glede na odhod Nemčije z razorožitvene konference mirna. Hendersonov odgovor in miroljubne izjave nemške vlade, je naglasil Gömbös, nam dajejo upanje. Ob koncu svoje izjave je predsednik vlade nastopil proti temu, da obstoje razlike med narodi I. in II. reda, češ da je treba najti lojalno rešitev v duhu enakopravnosti in varnosti.

Listi naglašajo, da je Gömbösovo potovanje postalo potrebno sprito politične živahnosti, ki vlada danes v Vzhodni Evropi. V zvezi s tem navedejo paki med Sovjetsko Rusijo in Turčijo, ter med nekaterimi drugimi državami, pri katerih je Madžarska zelo zainteresirana. Dalje listi naglašajo, enakost interesov Madžarske in Bolgarije ter zadoščenjem sprejemajo vest, da je Bolgarija odklonila pristop k Mali zvezi. Listi se tudi zavzemajo za ob-

novi trgovine med Sovjetsko Rusijo in Madžarsko neposredno po Donavi.

Titulescu jo zapušča

Ankara, 17. okt. (a) Izmet-paša je priredil kosilo na čast romunskemu zunanjemu ministru g. Titulescu. G. Titulescu je nato odšel v parlament in poslušal razprave. Romunski zunanji minister bo še danes, ko se podpiše pogodba prijateljstva med Turčijo in Romunijo, odpotoval v Carigrad, ne da bi čakal prihoda madžarskih ministrov, ki jih tu pričakujejo.

V poučenih krogih izjavljajo, da so se razgovori med turškimi in italijanskimi delegati za sklenitev trgovinske pogodbe izjalovili in da je turška vlada odpovedala modus vivendi.

Kongres za

„bodočnost evropskega duha“

Zeneva, 17. oktobra. AA. Ker se češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš ni mogel udeležiti mednarodnega kongresa društva za proučevanje bodočnosti evropskega duha, ki se te dni vrši v Parizu, je poslal pismo predsedniku francoskega odbora za evropsko sodelovanje. V tem pismu dr. Beneš izjavlja, da je osebnio prepričan, da najnovejši dogodki silijo k razmišljanju o vprašanju moralnega in intelektualnega sodelovanja v Evropi še mnogo bolj kakor je bilo to prej potrebno. Dalje pravi dr. Beneš, da enotnega evropskega duha ne bo poprej, dokler se saj približno ne izenačijo notranji režimi in italijanskimi delegati za sklenitev trgovinske pogodbe izjalovili in da je turška vlada odpovedala modus vivendi.

Zasedanje Narodne skupščine

Belgrad, 17. okt. m. Po daljšem presledku se je danes dopoldne ponovno sestala narodna skupščina, da se pred rednim jesenskim zasedanjem sprejme od zunanjega ministra predložene konvencije.

Izboljšave v seini dvorani

Med tem časom, ko skupščina ni zasedala, je dala predsedništvo narodne skupščine napraviti nove klopi za ministre in vzvišeni podij za predsedništvo narodne skupščine, ki je sedaj visoko dvignjeno nad poslanimi klopami. Vse je izdelano iz finega orehevega lesa. Namesto dosedanjih dveh govorniških pultov je postavljen v dvorani samo en pult, ki je nameščen v sredini pred ministrskimi klopami.

Po končani formalnosti je govoril dr. Kumanudi, ki se je s toplimi besedami spomnil dveh umrlih članov narodne skupščine, Jovice Kandića in Mirka Neudorferja. Poslanci in člani vlade so poslušali govor dr. Kumanudija stoji in so poklonili poslanecem vzkliknili: »Slava!« Nato se je prečitalo pismo, ki ga je prejel predsednik narodne skupščine od predsednika grške narodne skupščine radi dela balkanske konference. Prečital se je tudi odgovor dr. Kumanudija na to pismo. Potem je bilo prečitalo poročilo senata, da so bili v senatu sprejeti vsi zakonski osnutki, ki so prišli iz narodne skupščine.

Zakonski predlogi

Skupščinski tajnik je prečital poročilo, da sta trgovinski in zunanji minister predložila narodnemu predstavništvu zakonski osnutek o izpolnitvi aranžmana z dne 7. novembra 1931, ki je bil sprejet in podpisan med našo kraljevino in francosko republiko z dne 10. junija v Parizu. Nadalje predlagajo minister za gozdove in rudnike, finančni minister, pravosodni minister, notranji minister ter zunanji minister narodni skupščini zakonski osnutek o dopolnitvi konvencije z dne 14. februarja 1930 o likvidaciji dvolastinskih posestev med kraljevino Jugoslavijo in kraljevino Bolgarijo, nadalje predlog zunanjega ministra o zakonskem osnutku glede definicije napadalca s priložni čl. 3 iste konvencije, ki je bila sklenjena in podpisana v Londonu 4. junija 1933, nadalje predlog o zakonskem osnutku glede trgovinskega sporazuma, ki se je sklenil v Belgradu 29. julija 1933 med Jugoslavijo in Nemčijo, predlog trgovinskega in zunanjega ministra glede zakonskega osnutka o naknadnem sporazumu k trgovinski pogodbi od 9. marca 1932, ki se je sklenila in podpisala na Dunaju 9. avgusta 1933 med kraljevino Jugoslavijo in republiko Avstrijo in zakonski osnutek o začasnem trgovinskem in kompenzacijskem sporazumu med kraljevino Jugoslavijo in republiko Grčijo ter predlog finančnega in zunanjega ministra o zakonskem osnutku o splošni konvenciji za sistemizacijo premoženjskih interesov bivše pokrajine Istre in bivše trgovske in obrtne zbornice s sporazumi a, b, c in d, ki so bili sklenjeni med Jugoslavijo in Italijo in podpisani v Putu dne 12. decembra 1930. Za vse omenjene zakonske osnutke je skupščina sprejela najnost in so bili dostavljeni v pretres odbora za proučevanje mednarodnih pogodb.

Interpelacije

Nato je bilo prečitanih večje število interpelacij, ki so jih v glavnem vložili člani Jugoslavanske narodne kluba (Hodžera), Narod. kluba (Preka) in Narodnega, kmečkega kluba (dr. Nikić) zaradi postopanja upravnih organov.

Med drugimi je vložil interpelacijo na notranjega ministra poslanec Ivan Lončarević zaradi naredb, ki jo je pred zadnjimi občinskimi volitvami v Savski banovini 8. t. m. izdala banska uprava v Zagrebu vsem ukrajnim načelnikom. Ker

je interpelant zahteval najnost za svojo interpelacijo, mu je dal predsednik narodne skupščine dr. Kosta Kumanudi takoj besedo. Predsednik skupščine je dr. Lončarevića dvakrat opozoril, da se striktno drži predmeta in da naj nikar ne pojasnjuje same interpelacije. Ker je dr. Lončarević v tem smislu nadaljeval svoj govor, ki ga je večina stalno prekinjala — nekateri poslanci so burno protestirali proti izjavljanju poslanca dr. Lončarevića, drugi so zopet razbijali z nogami, na levi pa so mu ploskali poslanci Jugoslavanske narodnega kluba in narodno ter narodno-kmečkega kluba, — mu je predsednik skupščine dr. Kumanudi odvzel besedo ter radi nemira prekinil sejo. Dr. Lončarević je še vedno ostal na govorniški pultu in pojasnjeval poslanecem svojo interpelacijo. V dvorani je bil še vedno velik prepir in medsebojno prekanje. Ko se je seja zopet nadaljevala, je dr. Lončarević zapustil govorniški oder, pred katerega je stopil skupščinski tajnik dr. Kovač. Dr. Kumanudi je ob otvoritvi nadaljevanja prekinjene seje sporočil, da je kaznoval dr. Lončarevića zaradi nemirov, ki jih je povzročil, s petkratno izključitvijo od seje narodne skupščine. Večina poslancev je sklep predsednika odobrila. Dr. Lončarević je v svojo obrambo spregovoril nato še par besed ter ponovno z vzvišenim glasom poročal o slučaju v Sibinu. Radi tega je v dvorani nastalo znova silno prekanje. Večina poslancev je točila s pestmi po klopih ter protestirala proti izjavljanju dr. Lončarevića, ki je svoj govor končal z besedami, da je ponosen, ker ga je predsednik narodne skupščine kaznoval zaradi takega slučaju. Najnost dr. Lončarevićeve interpelacije je nato zavrnila večina poslancev.

Potem so se prečitali razni dopisi posameznih ministrov, da bodo odgovorili na vložene interpelacije, kakor hitro zberejo potrebne podatke. V narodno skupščino sta bila namesto umrlih poslancev Jožef Kandića in Mirka Neudorferja razgovarjani anisav Gavrilović, posestnik iz Babričja, in župnik dr. Jurij Cenkić iz Konjice. Med drugim so bile prečitane vloge Zdrženja vojni in vladiv iz Slovenske Bistrice, Žužemberka, Murske Sobote, Železnikov, Dolnje Lendave in Šostanja radi sprememb v invalidskem zakonu. Prečitana je bila tudi vloga Zveze železničarjev iz Ljubljane, kateri je priložena resolucija upokojencev državnoprometnih ustanov radi ureditve pokojnin.

Nato sta hotela govoriti še poslanca dr. Kešeljčević in Pavlič po poslovniku ter obrazložiti vloženi interpelaciji, a nista dobila besede. Predsednik Narodne skupščine jima je pojasnil, da poslovnik nikjer ne pravi, da bi morali prijeti njuni interpelaciji na dnevni red baš na današnji seji. Seja je bila opoldne zaključena. Prihodnja bo jutri ob 10 dopoldne s sledečim dnevnim redom: 1. pretres poročila odbora za proučevanje zakonskega osnutka o trgovinskem sporazumu med kraljevino Jugoslavijo in republiko Nemčijo; 2. pretres poročila odbora za proučevanje zakonskega osnutka o izpolnitvi konvencije z dne 14. februarja 1930 o likvidaciji dvolastinskih posestev med Jugoslavijo in Bolgarijo; 3. pretres poročila odbora za proučevanje zakonskega osnutka o izpolnitvi aranžmana od 7. novembra 1931 med kraljevino Jugoslavijo in republiko Francijo; 4. pretres poročila odbora za proučevanje zakonskega osnutka o naknadnem sporazumu k trgovinski pogodbi od 9. marca 1932 med kraljevino Jugoslavijo in republiko Avstrijo; 5. pretres poročila odbora za proučevanje zakonskega osnutka o splošni konvenciji za sistemizacijo premoženjskih interesov bivše pokrajine Istre in bivše industrijske in obrtne zbornice s sporazumi a, b, c in d med kraljevino Jugoslavijo in Bolgarijo; 6. pretres poročila odbora za proučevanje zakonskega osnutka o začasnem trgovinskem in kompenzacijskem sporazumu med kraljevino Jugoslavijo in republiko Grčijo.

Podpora društvu agronomov

Belgrad, 17. oktobra. AA. Kmetijski minister je odredil, da se podeli društvu jugoslovanskih agronomov v Belgradu podpora 95.000 Din. To vsoto bo društvo porabilo za prireditve dveh tečajev na kmetijsko-gozdarskih fakultetah v Zagrebu in Belgradu za agronome državnih in samoupravnih ustanov, ki delujejo med narodom. Za oba tečaja se bo izdelal poseben načrt. V odboru za izdelavo načrta bo razen članov društva jugoslovanskih agronomov tudi zastopnik kmetijskega ministra g. Arandjel Stojiljković, tajnik ministrstva.

Osebnosti

Belgrad, 17. oktobra. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog prometnega ministra so premeščeni: pri ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani za višjega kontrolorja v 6. skupini na postaji Ljubljana, gl. kol., Karl Žilič, višji kontrolor v isti skupini prometno-komercialnega oddelka istega ravnateljstva; za kontrolorja v 7. skupini na prometno-komercialni oddelke Franc Milner, kontrolor v isti skupini na postaji Kranj; za kontrolorja v 7. skupini na postaji Zalog, Marko Zupanič, kontrolor iste skupine na postaji Grobelno.

Belgrajske vesti

Belgrad, 17. oktobra m. Profesor civilnega prava na tujakšnji univerzi je v svojih dveh predavanjih, ki jih je imel na ljudski univerzi v veliki Kolarčevi dvorani, nastopil proti novemu civilnemu postopku, ki naj bi se uvedel z novim letom po vsej državi. Ostro je napadel izvajanja strokovnjakov za civilno-pravni postopek na zagrebški in ljubljanski univerzi, ter je med drugim povdarjal, da naj avstrijski sistem civilnega sodnega postopka ostane v veljavi v starih prečasnih krajih. Srbiji pa popolnoma zadostuje stari postopek.

Belgrad, 17. oktobra m. Davi se je vrnil iz Niske Banje predsednik vlade dr. Srškić, ki je bil sprejet v avdienco pri kralju. V avdienco je bil sprejet tudi zunanji minister Jevtić.

Belgrad, 17. oktobra m. Danes je bil zaključen kongres Edinstva slovenskih žena. Na kongresu so se prečitala razna brzojavka, med njimi tudi brzojavka bolgarskega kralja Borisa. V novi odbor so bile izvoljene: za predsednico gđ. Milka Grujić, kot podpredsednici: Čehoslovakinja ga. Čapkova in Poljakinja Hubicka, za tajnico pa je bila izvoljena bolgarska zastopnica Ivanova. Enako so se izvolili razni odseki, katerim se je določil delokrog.

Belgrad, 17. oktobra m. Kmetijski minister je imenoval delegacijo za komite mednarodne Milan Novaković, načelnik v kmetijskem ministrstvu ter dr. Branko Pešić, tajnik kmetijskega ministrstva. Ta dva bodo kasneje stopila tudi v pripravljalni odbor za kongres mednarodne ekonomske zveze, ki bo prihodnje leto v Budimpešti.

Belgrad, 17. oktobra m. Današnje »Službene Novine« objavljajo ukaz o verskem pouku na osnovnih, srednjih šolah ter na učiteljskih.

Kdo so Asirci?

K debati pri Zvezi narodov

Zeneva, 13. oktobra.

(Od našega dopisnika.)

Svetovno javno mnenje se še ni pomirilo zaradi grdih pokoljev, ki so jih uprizorili v Iraku nad narodno in versko manjšino, ki je znana pod imenom Asirci in stanuje v severnem delu Iraka, tam v gorovju, kjer se stekajo meje Turčije, Iraka in francoske Sirije. Ti pokolji so prišli sedaj pred Svet Zveze narodov. Ni verjetno, da bo Zveza narodov mogla uspešno posredovati, da se krivici prelijanja krvi kaznujejo in da se v bodoče prepreči krvoprolitja, toda zadosti yažno je že, četa zadeva, ki bi jo vsi najrajši zagrebeli v največjo pozabljenost, pride pred široko mnenje civiliziranega sveta, ki izžareva kljub vsem nedostatom še vedno iz Zveze narodov.

Kdo so ti Asirci, kakšna je njihova zgodovina, kaj so njihove želje?

Asirci so semitskega plemena in govorijo še staro asirščino ter stanujejo v severnem delu bivše Mezopotamije ali sedanje iraškega kraljestva, tedaj so sosedni ravnatko v zgodovini nesrečnega rodu Armencev. Ker so bili izredno hrabri in ker stanujejo po skoraj nedostopnih hribovskih dolinah, so si tudi pod turškim cesarstvom ohranili neko samostojnost in so se mogli tudi ubraniti grozodejstev, s katerimi so 1915 Turki uničili njihove armenske sosedje. Turkom se je sicer posrečilo, da so poklali veliko tisočev Asircev, toda ostalo jih je še okrog 40.000, ki so se rešili s premoženjem vred v gorovje. V lausanskem miru je bila njihova domovina, gorovje Hakijari, prisojeno Turkom in Asirci si niso upali domov, Angleška vlada pa, ki je pripravljala v tem delu Mezopotamije svoje novo arabsko kraljestvo Iraka, je Asirce začela vabiti v svojo armado. Asirski brezdomci so šli v angleške čete in so pod angleškim vodstvom nadzirali vso severno Mezopotamijo, to se pravi vse ozemlje, znano pod imenom Mosulske kotline. Takrat Arabci-domaćini še niso marali Angležev in ker so Asirci služili Angležem, so jih Arabci smatrali za izdajalce in za priganjane angleškega režima. Sovražstvo, ki je želelo v Iraku proti Angležem, je zadelo seveda tudi asirske vojake in vse asirske pleme. Da, še več, muslimanski Arabci so zasovražili z Asirci vred tudi vse ostale krščanske manjšine, to so Kaldejci, ki jih je v Iraku okrog 100.000 duš.

Ko je zveza potoevala po tem gorovju meje, ki jih je določil mir v Lausanni, je tudi predpisala, da morajo Asirci in njihovi krščanski soplemenjaki dobiti posebno lokalno avtonomijo. Angleški delegat in poznejši slavni zunanji minister lord Curzon se je takrat (17. decembra 1919) tudi slovesno obvezal, da bo dal Asircem krajevo avtonomijo ali pa da jim bo na drugi način zajamčil varno in nemoteno življenje.

Niti Zveza narodov, niti Anglija nista v postavitki Asircev držali besede. Obe sta pozabili dati temu narodu neko »home« domovino, kjer bi se mirno naselili. To, kar so dobili židje v Palestini, Asirci kljub najslavnejšim obljubam niso nikdar dosegli. Asirci so se zaradi tega morali razkropiti po vsem severnem Iraku v malih skupinah, osvojeni od arabskega ljudstva iz zgoraj navedenih razlogov. Med tem ko so vzdržali vse napade, dokler so stanovali skupno, jim je sedaj, ko so se morali raziti, pretela nevarnost, da jih raznorodijo. Njihov položaj se prav čisto nič ni spremenil, ko je Anglija dosegla, da je bila iraška država sprejeta v Zvezo narodov. Takrat se je sicer še namigavalo, da bi bilo »dobro, če bi iraška vlada dala Asircem možnost, da živijo v skupini«, toda diplomatje so edino »skupina« spremenili v množino »skupine«. Iraška vlada je mirna nadaljevala svojo uničevalno politiko napram razkropljenim Asircem. Iraška vlada je sicer slovesno obljubila, da bo ščitila vse svoje manjšine v isti meri kot večinski narod in da razlike vere, jezika, narodnosti in plemena pri tem ne bodo igrale nobene vloge.

Dejansko pa so se začela preganjanja takoj, ko je Irak nastopil kot neodvisna kraljevina. Že 1929 beremo v spomenici, ki jo je asirski patrijarh Mar Shimoun poslal angleškemu visokemu komisarju Sir Francisu Humphreysu, da so domačini poklali 79 Asircev in da se nobena sodnja ni zaradi tega zganila. Patrijarh ni dobil odgovora. V neki drugi spomenici opozarja še enkrat angleške

ga zastopnika, ki bi mu bilo treba samo migniti s prstom, pa bi bilo vse v redu, da preti njegovega narodu pogin. Humphreys je odgovoril patrijarhu, da bo veliko lažje ščitil Asirce, ko Anglija ne bo imela več nobenega mandata v Iraku. Kako se je mož motil, namenoma ali iz nevednosti, saj se letos, ko so Iraci poklali na tisoče Asircev, za njegov protest nihče nismil ni, in krvoločni general Bekar Sidki bej, ki je naročil te pokolje, je napredoval v čin iraškega paše.

Pobijanje Asircev se je torej nadaljevalo. Danes tukaj, drugi tam, pravica in zakon sta molčala. Patrijarh je poslal spomenico za spomenico, enkrat Angležem, drugič iraški vladi. Slednjič pride iz Bagdada odresilno pismo, v katerem vlada prosi patrijarha, naj pride v Bagdad, da se pogovorijo in sporazumejo. V maju letošnjega leta se je patrijarh Mar Shimoun zares podal v Bagdad, prepričan, da se bliža konec preganjanja njegovih sorojakov. Ko je patrijarh prišel v vladno palačo v Bagdad, so mu povedali, da je aretiran. Prepeljan je bil v ječo, kjer so ga držali zaprtega od 15. avgusta, ko je izšel dekret, da se mu enostavno odvzame iraško državljanstvo, njegovo premoženje zapleni, njega pa pošlje na državno meo. Tri dni pozneje je bil patrijarh tudi dejansko izgnan. Iraška vlada je izdala istočasno še drug zakon, s katerim se odreče iraško državljanstvo vsem Asircem, ki niso prebivali v Iraku še pred svetovno vojno. Prvi in drugi dekret sta v nasprotju z najslavesnejšimi obveznostmi, ki jih je moral Irak sprejeti in ki določajo, da je vsaka deportacija prepovedana in da je iraški državljan vsak, ki je prebival na ozemlju vsaj l. 1924.

Asirci stanujejo v Iraku že od l. 1918, ko so pribežali iz Turčije pod angleško varstvo. Toda niti Zveza narodov, niti Anglija niti katerakoli druga kulturna država ni smatrala za potrebno, da priskoči na pomoč preganjanemu asirskemu plemenu in tako so ostali prepuščeni samim sebi in sproščeni krvoločnosti svojih sovražnikov. Pokolji so se začeli. Asirci so se bežali preko meje v francosko Sirijo, da pripravijo tam vse za preselitev svojih družin. Ko so se vračali po svoje žene in po svoje otroke, so jih čakali na meji iraški vojaki pod pov. ljtviom Bekar Sidki beja in jih enostavno pobili. Onim pa, ki se jim je posrečilo priti domov, so se nudili strašni prizori. Našli so cele vasi opustošene, žene in otroke pa pobite.

Angleški dnevnik »Daily Mail« je poslal v Irak svojega dopisnika, ki poroča naravnost gorostasne stvari, ki jih je sam videl. Tako je videl, kako so iraški vojaki vlačili v cerkev v Simelu s petrolejem polite žene in otroke, ter jih zažigali in drugače morili. Bekar Sidki bej je na ta način pomoril nad 2000 Asircev.

V Zenevo je prišel sedaj Bekarjev stric princ Jassin el Hašir, da brani svojega krvoločnega nečaka, ki je postal v zahvalo za svoje delo paša, češ, da je teh vbogih preganjanjih 40.000 Asircev hotelo razrušiti iraško državo in da jih je zaradi tega morala zadeti »roka pravice«.

Resnica pa je, da je bila v Bagdadu proglazena sveta vojna muslimanov proti krščanskim Asircem. Če se tukaj nekaj ne ukrene za njihovo zaščito, jih bo Irak popolnoma iztrebil in sicer v najkrajšem času. In Anglija, ki ima danes še večjo možnost, da zaščiti to pridno, do smrti preganjano ljudstvo, ki ga je komaj ena peščica, se ne gane. Ali je že pozabila na njega, ki se je pred komaj 15 leti borilo zanj, in si hoče z njihovo krvjo kupiti priljubljenost med arabskimi plemeni. Po vsem, kar je od sedaj znanega, po obnašanju angleških predstavnikov v Iraku in po stališču angleške vlade v Londonu moramo sklepati, da hoče Irak in tudi Anglija sama vso to kravovo zadevo zadušiti z neprodirljivim molkom. Še več, zdi se, da sledi Anglija popolnoma določenim političnim smernicam, ki vodijo naravnost v uničenje teh 40.000 Asircev v najkrajšem času. Kajti, medtem ko leži v Zenevi pritožba proti prošim grozodejstvom, prihajajo poročila angleških očividcev iz Iraka, kjer se posamezna pobijanja in pokolji mirno nadaljujejo.

Asircev je samo 40.000. Toda pri delitvi pravice število ne odloča. Ta peščica ljudi gleda vsak dan smrti v oči. To vidijo kulturni narodi. To ve Zveza narodov. Če tukaj ne bodo storili dolžnosti, potem polegimo zastonj nad Zvezo narodov in nad kulturnostjo naše kulture. W. I...iv.

Utrinki

NASA KNJIGA

»La Vie Catholique« piše ob priliki jubileja založništva Bloud et Gay v Parizu o vlogi katoliških založništva pri razenju katoliške akcije: »... Naj se nikdo ne zgraža, če govorimo o katoliški akciji tudi v zvezi z ustanovo, ki je navedeno čisto industrijska in trgovaška. Dejstvo samo, da služimo resnici, pobožnosti, znanstvu, da podpiramo katoliško javno delovanje s pomočjo dobrega lista in dobre knjige, to dejstvo nam jamči, da smo sodelavci, morda največjejezi sotrudniki katoliške akcije. Če smo to sodelovanje organizirali v obliki podjetja, nismo ničesar izgubili, nasprotno. Nasprotno, kajti kjerkoli kroži denar, se je treba uklopiti zelo določenim zakonom, ki to kroženje denarja urejuje. Resnica, ki smo jo v katoliških pokrelih testokrat zanemarljivi. To je povzročilo, da smo se zdali goraslennu neurejenemu amaterstvu, da smo razsipavali iz nevednosti denar in se zadržali v polozirarstvu, ki ga bo težko iztrebiti. Čim bolj je podjetje organizirano e trgovskem oziru, tem večje koristi lahko nudi apostolstvu katoliške akcije.«

ZMAGA NAD REVOLUCIJAMI

Senator dr. Hilgenreiner piše h knjigam Wilhelm von Schrannen, ki so izšle pod naslovom »Radikale Politik«, sledeče: »Sovjetski boljševizem in pruska armada se oslanjata oba na ustanove katoliške Cerkev. Cerkev in krščanski nauk esebujeta bistveno oni univerzalnosti, za katerim stremijo vse sodobne človeške struje. Ona esebujeta svojo stvaritev boljševizma, a jih obenem tudi že premagata. Ona sta istovestno »komunizem« in »socializem«, a famajta vendarle poudnino svobodo, ki je zanj mogota. Vsebujeja in jamčita za čistost vseh strelanj in načrtov, a ne pod vplivom človeške volje, ampak iz božjega duha. Cerkev in njen nauk sta edini pravi obstoječi avtoriteti, ki urejajo vse brezpartne in brezstranske toke in posamezna dejanja ter jih sprajata in čezeta v harmonično celoto. Oni sta pol, resnica in čistost... Notranja kolonizacija in medsebojno sožitje narodov potrebuje krščanske ljubezni do bližnjega, a istočasno tudi duhovno moč in avtoriteto trdno zasnočane krščanske Cerkev, e kateri se Kristus v zgodovini človeštva vedno znova odkriva... Samo v imenu krščanstva deluje radikalna politika. Samo Kristusova Cerkev, ona edina zmaguje nad svetovno revolucijo, ker jo izpelje do konca...«

DELO KATOLIŠKIH LAIKOV

V »Kölnische Volkszeitung« je napisal P. Friedrich Muckermann S. J. pod naslovom: »Ura katoliškega laika v Nemčiji« tudi sledečo misel: »... V naši Nemčiji so novi državniški prezezi nalogo, da ščitijo katoliško Cerkev. Toda tudi tukaj velja isto, kar velja drugod, da se more dati zaščita le nečemu, kar s sejo lastno voljo dokaže, da je čistljenja in zaščite vredno. Kdor ne želi in varuje samega sebe, on s tem dokaže, da ni vreden, da bi ga kakšna višja avtoriteta ščitila. Ako katolicizem ne dokaže, da ima notranjo voljo do čistljenja, da izhajajo iz njega duhovne energije, ki vzbujajo spoštovanje in napredovanje vti, da predstavlja katolicizem veliko silo, ki razpolaga z navdušenimi pristniki, ako katolicizem sam ne dokaže, da je duhovna moč z dobrinami, ki doprinešajo svoje v velike zakladnice energij vsega državnega občestva, potem tega nedostataka, je pomanjkljivosti ne bo mogla popraviti nobena zunanja zaščita in opora...«

HCI JAPONSKEGA KONZULA KONVERTITKA

Japonski poslanik v Rio de Janeiro je pred kratkim obiskal seminar se. Františka Ksaverja. Spremljali so ga zastopniki brazilske vlade in japonski konzul. Konzul sam je sicer pogoj, vendar je poln obudovanja za katolicizem. Že ko je pred leti bil v Varšavi, je tam spoznal tedanjega msgr. Ahila Rottija, sedanjega papeža Pija XI. Ko je poznaje bil premeščene v Sao Paulo, je prišel e slika z ondoinimi jezuiti. Njegova hčerka je bila tedaj z malo in oče je bil v skrbeh, e kak zarod naj bi jo dal vzgajat in šolat se. Jezuitje so mu nasetovali, naj jo da e čolo na licej vgaštink. V tem zarodu se je mala Japonka kmalu čutila tako domačo, da je začela kar po katoliški misliti, čutiti in živeti. Končno je hotela, da jo krstijo. Ko je sedaj deklica bila stara 16 let, je oče dovolil, da je estopila v katoliško Cerkev.

Darujte za poplavlence!

Voja nevarnost med Japonsko in Rusijo

Peking, 17. oktobra. b. Spor med sovjetsko Rusijo in Japonsko postaja vse bolj resnejši. Japonske oblasti poročajo, da so tri ruska vojska letala preletela vso mejo med skrajno Mongolijo in Džeholom. Japonski topovi so na ruska letala pričeli bruhati ogenj in so jih pregnali. Krogi, ki so blizu tukajšnjemu sovjetskemu poslanstvu, izjavljajo, da bo Japonska v slučaju vojne doživela nepričakovan udarec iz zraka.

Amerika prizna Sovjete?

Washington, 17. oktobra. AA. Iz Rusije se je vrnil demokratiški zastopnik newyorske države g. Sirovich. Takoj po povratku ga je sprejel predsednik Roosevelt. Sirovich je dal novinarjem izjavo, v kateri je povedal, da bodo USA priznale Sovjetsko Rusijo že čez mesec dni.

Vlak trčil v voz

Celje, 17. oktobra 1933. Savinjski osebni vlak, ki prihaja v Celje ob 7 zvečer, je med postajama St. Peter—Zalec, na mestu, kjer križa cesta progo v Vrbe, zavozil v kmečki voz, naložen s pluhi, ki sta ga vozila dva konja. Karambol je bil zelo hud. Hlapec, za katerega ne vemo, če je bil na vozu, ali je šel poleg, je hudo ranjen in so ga takoj prepeljali v celjsko javno bolnišnico. Njegovo stanje je resno. Ob času poročila, ga še niso zaslišali. Levenmu konju je vlak odrezal prednjo desno nogo, desnemu konju pa zadnjo levo nogo. Voz je popolnoma razbit.

Automobilisti, za Madjarsko ni treba triptika

Belgrad, 17. oktobra. AA. Madjarski finančni minister je izdal odlok, da smejo v bodoče motorna vozila iz Jugoslavije na Madjarsko brez triptika in brez položitve carinske zastave. Vozniki avtomobilov, ki so deležni te ugodnosti, morajo dobiti za svoj voz vpisni list, ki ga izda madjarski carinski urad. Razen tega morajo imeti mednarodno dovoljenje za vožnje in mednarodni prometni certifikat za motorna vozila, ki velja na madjarskem teritoriju.

Za poplavlence

V »Sklad osrednjega pomožnega odbora za poplavlence dravske banovine« so darovali: Tyrdka »Unions«, tvornica kandita i čokolade, Deutsch & König, Zagreb, 10.000 Din. Mestno načelstvo v Mariboru 10.000 Din. Dekl. osnovna šola v Ptuj 346 Din. Drž. osnovna šola v Rajhenburgu 178.75 Din. Podmladek Rdečega križa osnovne šole na Skarčevici 100 Din in Dolinšek Lona. Kamnik, 70 dinarjev. — Iskrena hvala!

Izid občinskih volitev

Brežice

Artiče: odbornikov 18, volivcev 504, volilo 347, Kovacik (JNS) 127 (2), Cerjak (op.) 220 (16).
Bizelsko: 24, 1041, 422, Balon (JNS) 333 (23), Frece (kompr.) 89 (1).
Blanca: 24, 777, 471, Radej (JNS) 372 (23), Abram (op.) 99 (1).
Brežice: 18, 281, 204, dr. Drnovšek (JNS) 204 (18).
Dobova: 18, 816, 645, Pinterič (JNS) 288 (3), Kovacik (JNS) 357 (15).
Globoko: 18, 419, 315, Urek (JNS) 277 (18), Molan (kompr.) 38 (0).
Kapele: 18, 494, 343, Urek Fr. 313 (18), Urek Mat. (op.) 30 (0).
Pišce: 18, 441, 332, Ogorevc (JNS), 295 (18), Kostevc (op.) 37 (0).
Pleterje: 18, 224, 215, Zupančič (JNS) 215 (18).
Podsreda: 18, 639, 436, Bezenšek (JNS) 178 (2), Skrbec (JNS) 258 (16).
Rajhenburg: 30, 1383, 1099, dr. Benedičič (JNS) 734 (26), Branečič (op.) 365 (4).
Sevnica: 18, 864, 557, Trupej (JNS) 460 (17), dr. Jesenko (op.) 94 (1), Strnad (JNS) 3 (0).
Sromlje: 18, 336, 232, Bertole (JNS) 133 (16), Avšič (op.) 99 (2).
Videm: 18, 565, 370, Lepšina (JNS), 262 (16), Soba (kompr.) 108 (2).
Zabukovje: 18, 469, 364, Senica (JNS) 364 (18).
Zakot: 18, 538, 386, Volčanšek (JNS) 317 (17), Setinec (op.) 71 (1).

Celje

Braslovce: odbornikov 18, volivcev 831, volilo 553, Omladič (JNS) 331 (16), Marovt (op.) 222 (2).
Celje okolica: 36, 2422, 1341, Kukovec (JNS) 779 (31), Miheličič (op.) 312 (3), Plankar (soc.) 250 (2 odb.).
Dobrna: 18, 398, 371, Dergajner (JNS) 247 (16), Srent (op.) 124 (2).
Dramlje: 18, 492, 337, Mastnak (JNS) 337 (18).
Gomilsko: 18, 257, 233, Hočevan (JNS) 118 (15), Rantigaj (kompr.) 115 (3).
Grize: 18, 587, 409, Veligosek (JNS) 189 (12), Holobar (op.) 53 (1), Kajtna (soc.) 167 (5).
Polzela: 18, 512, 402, Mešič (JNS) 220 (15), Košec (op.) 182 (3).
Sv. Jurij trg: 18, 212, 188, Cretnik (JNS) 120 (16), Šporer (op.) 68 (2).
Sv. Jurij okolica: 30, 1218, 636, Klančec (JNS) 370 (26), Solinc (op.) 266 (4).
Sv. Pavel pri Preboldu: 18, 675, 503, Sadnik (JNS) 370 (17), Stenovec (op.) 133 (1).
Sv. Peter v Sav. dol.: 18, 401, 328, Cetina (JNS) 210 (16), Rojnik (op.) 118 (2).
Škofja vas: 24, 1112, 690, Kožuh (JNS) 417 (21), Samec (op.) 273 (3).
Šmartno v Rožni dolini: 18, 293, 212, Potočnik (JNS) 115 (15), Jezernik (op.) 97 (3).
Teharje: 24, 1143, 692, Čajhen (JNS) 404 (21), Dimec (op.) 288 (3).
Velika Pirešica: 18, 687, 384, Cokan (JNS) 229 (16), Kokolj (op.) 155 (2).
Višnja vas: 24, 1020, 618, Pader (JNS) 393 (21), Petovšek (op.) 225 (3).
Vojnik: 18, 174, 171, Klančnik (JNS) 171 (18).
Vransko trg: 18, 309, 263, Lavrič (JNS) 177 (16), Stancer (op.) 86 (2).
Vransko okolica: 24, 912, 716, Zilnik (JNS) 339 (4), Cukala (op.) 377 (20).
Zalec trg: 18, 261, 253, Lorber (JNS) 253 (18).
Zalec okolica: 24, 1075, 703, Urbašek (JNS) 460 (21), Jelovšek (op.) 243 (3).

Dravograd

Brezno: 24 odbornikov, 829 volivcev, 366 volilo, Vollmeser (JNS) 366 glasov (24 odbornikov).
Črna: 24, 850, 630, Geršak (JNS) 144 (3), Lesjak (op.) 258 (16), Knez (soc.) 228 (5).
Dravograd: 24, 1037, 526, Mori (JNS) 526 (24).
Guštanj: 24, 975, 585, Mrkva (JNS) 244 (3), Kotnik (op.) 341 (21).
Marenberg: 18, 736, 441, Ternig (JNS) 441 (18).
Mežica: 18, 732, 548, Stopar (JNS) 263 (3), Lampret (op.) 285 (15).
Muta: 18, 717, 541, Paternuš (JNS) 337 (16), Hribenik (JNS) 204 (2).
Prevalje: 24, 1272, 841, Lahovnik (JNS) 555 (22), dr. Senčar (JNS) 207 (2), Hočnik (soc.) 79 (0).
Ribnica na Pohorju: 18, 587, 340, Zabožnik (JNS) 198 (16), Držek (JNS) 142 (2).
Vuhred: 18, 327, 169, ing. Pahernik (JNS) 169 (18).
Vuzenica: 18, 705, 393, Peruš (kompr.) 393 (18).

Gornji grad

Gornji Grad - mesto: odbornikov 18, volivcev 192, volilo 122, Mernal (JNS) 122 (18).
Gornji Grad okolica: 18, 600, 387, Presečnik (JNS) 144 (3), Fale (op.) 243 (15).
Ljubno: 18, 821, 509, Kolenc (JNS) 213 (3), Šem (kompr.) 296 (15).
Luče: 18, 477, 269, Valer (JNS) 29 (0), Zamernik (JNS) 240 (18).
Mozirje trg: 18, 148, 119, Goričar (JNS) 119 (18 odb.).
Mozirje okolica: 18, 608, 419, Znidaršič (JNS) 169 (3), Stvarnik (op.) 250 (15).
Rečica ob Savi: 18, 715, 498, Matek (JNS) 135 (1), Rakun (JNS) 363 (17).
Solčava: 18, 224, 145, Ošep (JNS) 145 (18).
Šmartno ob Paki: 18, 502, 357, Bizjak (JNS) 107 (2), Steblovnik (op.) 250 (16).
Zadreta: 18, 576, 381, Levar (JNS) 151 (3), Partl (JNS) 230 (15).

Konjice

Konjice trg: odbornikov 18, volivcev 374, volilo 309, Jereb (JNS) 212 (16), Šumer (kompr.) 97 (2).
Konjice okolica: 24, 1027, 470, Konec (JNS) 315 (22), Selih (kompr.) 155 (2).
Lote: 24, 949, 552, Čuček (JNS) 333 (21), Zdolšek (op.) 219 (3).
Oplotnica: 24, 960, 634, Jerman (JNS) 325 (20), Jelen (kompr.) 309 (4).
Tepanje: 18, 496, 345, Kumer (JNS) 139 (2), Polegic (op.) 206 (16).
Vitanje: 24, 895, 487, Kranjc (JNS) 258 (20), Zintaur (op.) 229 (4).
Zreče: 18, 770, 409, Kračun (JNS) 261 (16), Kovač (op.) 148 (2).

Kranj

Cerkilje: 24 odbornikov, 778 volivcev, 442 volilo, Robas (JNS) 192 glasov (16 odbornikov), Kern (kompr.) 92 glasov (3 odborniki), Slemc (op.) 158 glasov (5 odbornikov).
Jezersko: 18, 207, 167, Virnik (JNS) 109 (16), Muri (op.) 58 (2).
Kovor: 18, 470, 399, Golmajer (JNS) 185 (3), Kosir (op.) 214 (15).

Kranj: 24, 982, 845, Pirc (JNS) 479 (21), dr. Šemrov (JNS) 366 (3).
Križe: 18, 742, 570, Kuhar (JNS) 386 (16), Plaišes (op.) 184 (2).
Naklo: 18, 602, 451, Pavlin (JNS) 249 (15), Marincek (kompr.) 202 (3).
Predvor: 18, 889, 604, Markič (JNS) 342 (15), Bizjak (op.) 262 (3).
Predoslje: 24, 836, 539, Novak (JNS) 187 (3), Zabret (op.) 352 (21).
Smlednik-Trboje: 24, 912, 607, Bohinc (JNS) 308 (20), Burger (op.) 299 (4).
Stražiče: 24, 938, 735, Križner (JNS) 429 (21), Šifrer (op.) 306 (3).
Sv. Ana: 18, 160, 133, Meglič (JNS) 72 (15), Ankele (JNS) 61 (3).
Sv. Jošt: 18, 313, 272, Indihar (JNS) 93 (2), Papler (op.) 179 (16).
Sv. Katarina: 18, 285, 165, Godnov (JNS) 165 (18).
Šenčur: 24, 800, 603, Šter (JNS) 334 (20), Umnik (op.) 269 (4).
Tržič: 24, 879, 743, Globočnik (JNS) 378 (20), Majersič (op.) 365 (4).

Okraja izpostava Škofja Loka

Oselica: 18 odbornikov, 532 volivcev, 461 volilo, Jezeršek (JNS) 246 glasov (15 odbornikov), Kokalj (op.) 215 glasov (3 odborniki).
Poljane: 18, 745, 557, Čadež (JNS) 228 (2), Debelak (op.) 329 (16).
Selca: 18, 737, 553, Benedik (JNS) 299 (15), Šmid (op.) 254 (3).
Sorica: 18, 435, 306, Grohar (JNS), 162 (15), Pintar (op.) 144 (3).
Stara Loka: 24, 1102, 954, Hafner (JNS) 573 (21), Hartman (op.) 381 (3).
Škofja Loka: 18, 512, 471, Šink (JNS) 253 (15), Zihel (op.) 218 (3).
Trata: 18, 628, 460, Jelovčan (JNS) 241 (15), Uršič (op.) 219 (3).
Zminec: 18, 579, 481, Dolinar (JNS) 250 (15), Mrak (op.) 231 (3).
Želzniki: 18, 563, 422, Globočnik (JNS) 144 (2), Žumer Niko (op.) 278 (16).

Krško

Boštanj: Odbornikov 18, volivcev 613, oddanih glasov 368, Dobovšek (JNS) 368 (18).
Čatež: 18, 774, 656, Radaj (JNS) 266 (2), Horvatič (JNS) 390 (16).
Kostanjevica: 18, 686, 446, Rabuse (JNS) 186 (2), Lokar (op.) 254 (16).
Krško - mesto: 18, 482, 442, Pfeifer (JNS) 234 (15), Vodopivec (op.) 208 (3).
Krško okolica: 30, 1546, 853, Strgar ml. (JNS) 444 (25), Pirc 409 (5).
Mokronog: 18, 527, 414, Deu (JNS) 227 (16), Strupeh (op.) 187 (2).
Radeče: 24, 963, 671, Polanc (JNS) 352 (20), Rozman (op.) 319 (4).
Raka: 24, 778, 533, Šiško (JNS) 346 (21), Lekše (kompr.) 187 (3).
Studenec: 18, 647, 508, Janc (JNS) 285 (15), Stojc (kompr.) 223 (3).
Sv. Jurij pod Kumom: 18, 430, 283, Medved (JNS) 229 (17), Jesenšek (JNS) 54 (1).
Sv. Križ: 24, 1200, 821, Kodrič (JNS) 412 (20), Grubič (op.) 409 (4).
Škocjan: 18, 553, 459, Globevnik (JNS) 258 (15), Lovša (op.) 201 (3).
Šmarjeta: 18, 569, 382, Sinkovec (JNS) 144 (2), Oberč (op.) 238 (16).
St. Janž: 18, 710, 562, Majcen (JNS) 386 (16), Jakoš (op.) 176 (2).
St. Jernej: 24, 1166, 687, Radkovič (JNS) 261 (3), Vide (op.) 426 (21).
St. Rupert: 24, 1041, 593, Lukec (JNS) 188 (2), Prijatelj (kompr.) 405 (22).
Trebelno: 18, 531, 305, Klemenčič (JNS) 305 (18 odb.).
Tržiče: 18, 625, 390, Tratar (JNS) 226 (16), Kobal (JNS) 164 (2).
Vel. Dolina: 18, 497, 251, Zrlič (JNS) 251 (18).

Laško

Hrastnik-Dol: 30 odbornikov, 2134 volivcev, 1557 volilo, Roš (JNS) 663 glasov (4 odborniki), Babič (op.) 894 glasov (26 odbornikov).
Jurkloster: 18, 553, 112, Jurko (JNS) 112 (18).
Laško: 18, 296, 259, dr. Roš (JNS) 259 (18).
Zidani most: 24, 1122, 767, Kovač (JNS) 605 (22), Tavčar (op.) 162 (2).
Marija gradec: 24, 910, 482, Topole (op.) 482 (24).
Sv. Krištof: 24, 1035, 687, Klemen (JNS) 390 (21), Lešnik (op.) 297 (3).
Sv. Lenart: 18, 529, 347, Pušnik (JNS) 110 (2), Tratnik (JNS) 237 (16).
Trbovlje: 36, 4227, 2954, Pleskovič (JNS) 1374 (6), Klenovšek (op.) 1580 (30).

Ljubljana - okolica

Borovnica: 18 odbornikov, 695 volivcev, 570 volilo, Suhadolnik (JNS) 253 glasov (5 odbornikov), Petrič (JNS) 260 glasov (12 odbornikov), Švigelj (JNS) 57 glasov (1 odbornik).
Brezovica: 18, 730, 496, Novak (JNS) 309 (17), Marinko (kompr.) 187 (2).
Devica Marija v Polju: 30, 1401, 1070, Jamšek (JNS) 543 (26), Garložka (kompr.) 257 (2), Grum (del.) 270 (2).
Dobrova: 18, 620, 414, Knez (JNS) 137 (2), Černe (op.) 277 (16).
Dobrujanje: 30, 1418, 1005, Mihevc (JNS) 466 (20), Gorše (kompr.) 195 (3), Trkov (op.) 344 (7).
Dol: 18, 816, 608, Grad (JNS) 323 (15), Moder (op.) 286 (3).
Grosuplje: 18, 958, 590, Žitnik (JNS) 420 (16), Adamič (op.) 170 (2).
Horjul: 18, 607, 455, Filipič (JNS) 126 (1), Bastič (op.) 329 (17).
Ig: 18, 433, 361, Hitejc (JNS) 203 (15), Toni (op.) 158 (3).
Ježica: 24, 1067, 769, Ramovž (JNS) 530 (20), Plevnik (op.) 239 (4).
Medvode: 18, 707, 455, Šušteršič (JNS) 455 (18), Moste: 30, 1394, 798, Pavčič (JNS) 518 (27), Oražem (op.) 280 (3).
Polhov Gradec: 18, 683, 503, Leben (JNS) 143 (1), Trobec (op.) 360 (17).
Presejce: 18, 584, 504, Kosir (JNS) 253 (15), Debevc (kompr.) 251 (3).
Rudnik: 18, 364, 284, Jeršin (JNS) 170 (15), Štrubelj (kompr.) 114 (3).
Šmarje: 18, 597, 453, Škerjanc Jožef (JNS) 231 (15), Škerjanc Anton (op.) 222 (3).
St. Jurij: 18, 487, 343, Goršič (JNS) 199 (15), Perme (op.) 144 (3).
St. Vid: 24, 940, 736, Babnik (JNS) 436 (21), Štrukelj (op.) 300 (3).
Tacen: 18, 638, 507, Medved (JNS) 376 (17), Juvan (kompr.) 131 (1).

Zopet je ustvarila Elida, kar ustreza času ...

Kakovost se zopet zahteva. Ampak po času primerni ceni. Novo milo Elida 7 cvetic ustreza največjim zahtevam: močna, mehka pena — čudovita lepota moč. Njegov vonj iz 7 cvetic godi vsaki ženi ...

ELIDA

Tomislav: 18, 397, 315, Modic (JNS) 201 (16), Kraljič (op.) 114 (2).
Vič: 30, 1806, 1117, Petrovčič (JNS) 716 (27), Pavlič (obrt.) 100 (0), Gale (op.) 301 (3).
Vrhnika: 30, 1709, 1209, Hočevan (JNS) 923 (27), Marolt (op.) 367 (3).
Zgornja Šiška: 24, 1050, 714, Zakotnik (JNS) 40 (21), Perko (kompr.) 274 (2).
Želmlje: 18, 456, 360, Dolenc (JNS) 181 (15), Glavan (JNS) 179 (3).

Ljutomer

Apače: odbornikov 24, volivcev 1150, volilo 812, Kolarik (JNS) 812 (24).
Cezanjevci: 18, 488, 389, Wunderl (JNS) 196 (15), Ribič (op.) 193 (3).
Čresnjevci: 24, 924, 581, Korath (JNS) 256 (3), Santel (op.) 325 (21).
Gor. Radgona: 18, 370, 303, dr. Boezio (JNS) 220 (17), dr. Breznik (op.) 83 (1).
Križevci: 24, 828, 654, Skuhala (JNS) 359 (20), Vaupotič (op.) 296 (4).
Ljutomer mesto: 18, 370, 329, Zmavc (JNS) 236 (17), Rajh (op.) 93 (1).
Ljutomer okolica: 24, 884, 636, Bobnar (JNS) 353 (20), Slavič (op.) 283 (4).
Mala Nedelja: 18, 637, 466, Spindler Fr (JNS) 349 (17), Spindler Lovro (op.) 117 (1).
Negova: 18, 581, 349, Kavčič (JNS) 324 (18), Bezjak (JNS) 25 (0).
Slatina Radenci: 24, 908, 704, Zemljic (JNS) 598 (23), Rožman (op.) 106 (1).
Sv. Jurij ob Ščavnici: 18, 680, 450, Zernec (JNS) 244 (15), Korošak (op.) 206 (3).
Štrigova: 30, 1675, 924, Kovač (JNS) 728 (28), Bendekevič (op.) 196 (2).
Terbegovci: 18, 439, 322, Jurinec (JNS) 233 (17), Plavec (op.) 89 (1).
Veržej: 18, 480, 398, Čmerekar (JNS) 236 (16), Galunder (op.) 162 (2).

Logatec

Bečunje: 18 odbornikov, 786 volivcev, 463 volilo, Meden (JNS) 239 glasov (15 odbornikov), Petrič (op.) 224 glasov (3 odborniki).
Bloke: 18, 780, 337, Rudolf (JNS) 337 (18).
Cerknica: 24, 980, 707, Verli (JNS) 452 (21), Ottoničar (op.) 255 (3).
Dolenji Logatec: 18, 702, 590, Tršar (JNS) 468 (17), Maček (op.) 122 (1).
Gorenji Logatec: 18, 314, 254, Puppis (JNS) 215 (17), Turk (op.) 39 (1).
Hotederska: 18, 207, 138, Turk (JNS) 138 (18).
Lož: 18, 334, 209, Škrbec (JNS) 209 (18).
Planina: 18, 215, 179, Blažon (JNS) 122 (16), Zihel (op.) 57 (2).
Rakek: 18, 711, 560, Tavčar (JNS) 499 (18), Modic (op.) 61 (0).
Rovte: 18, 479, 325, Merlak (JNS) 84 (1), Treven (op.) 241 (17).
Stari trg: 24, 1196, 776, Stritof (JNS) 163 (3), Primar (JNS) 261 (5), Keršič (op.) 352 (16).
Žiri: 24, 801, 651, Primožič (JNS) 392 (21), Zakelj (op.) 259 (3).

Maribor levi breg

Cerkvenjak: odbornikov 18, volivcev 689, volilo 386, Zimič (JNS) 233 (15), Balaskovič (kompr.) 153 (3).
Duplek: 18, 490, 344, Partlič (JNS) 203 (16), Gmajnar (JNS) 141 (2).
Jakobski dol: 24, 850, 534, Semčič (JNS) 200 (20), Študel (op.) 244 (4).
Jurovski dol: 18, 708, 510, Rotman (JNS), 331 (16), Korošec (kompr.) 179 (2).
Kamnica: 18, 728, 287, Lorenčič (JNS) 287 (18).
Korena: 24, 798, 356, Kajnik (JNS) 356 (24).
Košaki: 30, 1409, 927, Janžekovič (JNS) 643 (27), Vesenjaki (op.) 284 (3).
Pesnica: 18, 770, 481, Kerenčič (JNS) 284 (16), Šparl (op.) 197 (2).
Selnica ob Dravi: 24, 1007, 551, Verdonik (JNS) 551 (24).
Senarska: 18, 751, 478, Vračič (JNS) 248 (15), Zupe (op.) 230 (3).
Sv. Križ: 18, 225, 169, Hlade (JNS) 169 (18).
Sv. Kungota v Slov. gor.: 24, 947, 723, Leber (JNS) 409 (21), Vavpotič (JNS) 314 (3).
Sv. Marijeta ob Pesnici: 18, 471, 355, Šiker (JNS) 194 (15), Šuman (JNS) 161 (3).
Ščavnica: 24, 920, 414, Breznik (JNS) 312 (22), Spindler (op.) 102 (2).
St. Ilj v Slov. gor.: 24, 1053, 507, Svaty (JNS) 507 (24).
St. Lenart v Slov. gor.: 18, 380, 314, dr. Goršek (JNS) 314 (18).
Velka: 18, 662, 266, Mali (JNS) 181 (16), Ferik (JNS) 85 (2).
Volčina: 24, 767, 463, Arnuš (JNS) 40 (0), Mürsak (op.) 417 (24).

Maribor desni breg

Fram: 18 odbornikov, 694 volivcev, 484 volilo, Kodrič (JNS) 339 glasov (15 odbornikov), Petek (op.) 145 glasov (3 odborniki).
Hoče: 24, 1028, 511, Papež (JNS) 283 (20), Novak (op.) 228 (4).
Jelovec-Makole: 18, 715, 496, Šošter (JNS) 208 (3), Bogina (op.) 288 (15).
Limbuš: Zaradi nereda v volivnem lokalu se bodo volitve ponovile.
Pobrezje: 30, 2164, 1093, Volk (JNS) 1093 (30).
Podvelka: 18, 268, 102, Urbanc (JNS) 102 (18).
Poljčane: 24, 1153, 873, Medved (JNS) 511 (20), Kitek (kompr.) 362 (4).
Poljskava: 24, 1295, 1080, Poharc (JNS) 529 (4), Kodelič (JNS) 551 (20).
Rače: 30, 1519, 1097, Bauman (JNS) 218 (4), Kirbiš (JNS) 477 (20), Kolman (op.) 402 (6).
Ruše: 24, 725, 502, Lesjak (JNS), 502 (24).
Slovenska Bistrica, mesto: 18, 579, 483, Pučnik (JNS) 358 (15), Kac (kompr.) 125 (3).
Slovenska Bistrica, okolica: 24, 1099, 630, Zafošnik (JNS) 300 (4), Kos (op.) 330 (20).
Studenec: 30, 2029, 1208, Kolnik (JNS) 387 (4), Kaloh (JNS) 821 (26).
Sv. Lovrenc na Pohorju: 24, 842, 436, Pernat (JNS) 400 (23), Jodl (kompr.) 36 (1).
Šmartno na Pohorju: 18, 480, 271, Freier (JNS) 271 (18).

Murška Sobota

Bodonci: odbornikov 18, volivcev 744, volilo 528, Hodošek (JNS) 266 (15), Maršik (JNS) 262 (3 odb.).
Cankova: 18, 569, 368, Vogler (JNS) 368 (18).
Gornja Radgona: 24, 920, 481, Bokan (JNS) 268 (21), Bačič (kompr.) 213 (3).
Gornji Petrovci: 24, 1168, 739, Bohar 739 (24).
Gornja Slaveča: 24, 897, 473, Sabo (JNS) 106 (1), Plartek (JNS) 373 (23).
Križevci: 18, 984, 632, Kličan (JNS) 632 (18).
Kupšinci: 18, 495, 401, Titan (JNS) 221 (16).
Gider (JNS) 159 (2), Norčič (kompr.) 21 (0).
Mačkoveci: 18, 897, 623, Kocet (JNS) 293 (3).
Car (JNS) 330 (15).
Martjanci: 18, 602, 401, Vezir (JNS) 285 (16), Kovacik (JNS) 116 (2).
Murška Sobota mesto: 24, 977, 770, Hartne (JNS) 606 (23), Koder (JNS) 164 (1).
Murška Sobota okolica: 24, 976, 753, Celer (JNS) 339 (16), Rainer (JNS) 14 (0), Martinec (JNS) 81 (1), Kovač (JNS) 319 (7).
Pertoča: 24, 919, 621, Kolmanko (JNS) 621 (24).
Prosenjakovci: 18, 875, 652, Hak (JNS), 266 (2), Varga (JNS) 390 (16).
Puconci: 24, 940, 610, Kuhar (JNS) 610 (24).
Rogaševci: 24, 977, 729, Ungar (JNS) 729 (24).
Salonci: 24, 930, 587, Stefanec (JNS) 200 (3), Žiško (JNS) 387 (21).
Strukovci: 18, 481, 330, Savel (JNS) 330 (18).
Tešanovci: 18, 691, 464, Kührar (JNS) 317 (16), Antalič (JNS) 147 (2).
Tišina: 18, 555, 292, Ciglar (JNS) 52 (2), Ficko (JNS) 47 (1), Gabor (kompr.) 193 (15).

Radovljica

Ptuj

Breg: odbornikov 18, volivcev 611, volilo 466, Vindiš (JNS) 364 (17), Ogrizek (kompr.) 67 (1), Murek (op.) 35 (0).

Cirkovci: 24, 994, 787, Lah (JNS) 449 (21), Beranič (JNS), 338 (3).

Dornava: 18, 593, 449, Horvat (JNS) 239 (15), Kranjc (op.) 210 (3).

Dervinci: 18, 351, 174, Fož (JNS) 174 (18), Gorisnica: 18, 565, 463, Ranil (JNS) 215 (3), Mulič (op.) 243 (15).

Hum: 18, 430, 344, Ivanuša (JNS) 133 (2), Plavec (op.) 211 (16).

Ivanovci: 24, 968, 658, Bogša (JNS), 437 (21), Pučko (op.) 221 (3).

Jursinci: 18, 609, 456, Kovačec (JNS) 246 (15), Hrga (op.) 210 (3).

Kog: 18, 514, 409, Tomažič (JNS) 241 (16), Borko (op.) 168 (2).

Koračice: 24, 826, 483, Hoinik (JNS) 190 (3), Caf (op.) 293 (21).

Leskovec: 18, 495, 338, Del Negro (JNS) 172 (15), Horvat (JNS) 166 (3).

Majšperg: 18, 598, 468, Turkuš (JNS) 339 (17), Zunkovci (JNS) 129 (1).

Markovci: 24, 820, 550, Vajda (JNS) 206 (3), Bezjak (JNS) (1), Veršič (op.) 268 (20).

Ormož: 18, 351, 284, dr. Hrovat (JNS) 284 (18), Osluševci: 18, 711, 575, Lah (JNS) 310 (15), Janžekovič (op.) 265 (3).

Pobrežje: 24, 900, 607, Burk (JNS) 437 (22), Vinko (op.) 170 (2).

Podlehnik: 24, 851, 482, Šega (JNS) 351 (22), Turk (op.) 131 (2).

Ptujska gora: 18, 424, 344, Marinič (JNS) 162 (3), Rodošek (kompr.) 182 (15).

Rogoznica: 24, 802, 353, Rašl (JNS) 353 (24), Slovenja vas: 18, 774, 611, Lešnik (JNS) 311 (15), Zupančič (op.) 300 (3).

Središče ob Dravi: 18, 599, 306 Kolarič (JNS) 306 (18).

Sv. Barbara v Halozah: 18, 679, 441, Kranjc (JNS) 251 (15), Korenjak (kompr.) 190 (3).

Sv. Miklavž: 18, 518, 343, Tomažič (JNS) 237 (16), Lukman (op.) 106 (2).

Sv. Urban: 18, 656, 417, Zelenik (JNS) 247 (16), Čeh (op.) 170 (2).

Trnovska vas: 18, 334, 191, Kranjc (JNS) 191 (18 odb.).

Velika Nedelja: 18, 717, 538, Hrčič (JNS) 309 (16), Irgolčič (JNS) 229 (2).

Vurberg: 18, 772, 547, Kegel (JNS) 179 (2), Svenske (kompr.) 368 (16).

Zavrč: 18, 490, 299, Budigam (JNS) 155 (15), Rihtarič (op.) 144 (3).

Smarje

Kozje: 18 odbornikov, 588 volivcev, 446 volilo, Klor (JNS) 235 glasov (15 odbornikov), Planinšek (op.) 211 glasov (3 odborniki).

Pištnjak: 18, 665, 165, Tacer (JNS) 165 (18), Planina pri Sevnici: 24, 935, 315, Ravnik (JNS) 315 (24).

Podčetrtek: 18, 678, 493, Risi (JNS) 213 (3), Brešar (op.) 280 (15).

Ponikva: 18, 734, 448, Štor (JNS) 448 (18), Pristava: 24, 991, 530, Zupanc (JNS) 530 (24), Rogaška Slatina, zdravilišče: 18, 141, 119, Šentjur (JNS) 119 (18).

Rogaška Slatina, okolica: 30, 1304, 805, Verk (JNS) 44 (25), Plemenitaš (op.) 365 (5).

Rogatec: 24, 1073, 339, Prah (JNS) 339 (24), Slivnica pri Celju: 18, 661, 358, Lesjak (JNS) 270 (17), Čretnik (kompr.) 88 (1).

Sv. Peter pod Sv. gorami: 18, 838, 591, Planinc (JNS) 342 (16), Zorenč (op.) 249 (2).

Smarje: 30, 1596, 991, Skale (JNS) 403 (5), Turk (op.) 588 (25).

Žetale: 18, 573, 362, Pulko (JNS) 309 (17), Just 53 (1).

Zusem: 18, 668, 441, Gašček (JNS) 441 (18).

DOLENJA LENDAVALA:

Beltinci: 18 odbornikov, 555 volivcev, 441 volilo, Peterka (JNS) 176 glasov (2 odbornika), Balač (kompr.) 365 glasov (16 odbornikov).

KAMNIK

Domžale: 18 odbornikov, 723 volivcev, 635 volilo, dr. Hočevar (JNS) 324 glasov (15 odbornikov), Vrečar (op.) 311 glasov (3 odborniki).

LITIJA

Polščnik: 18 odbornikov, 480 volivcev, 362 volilo, Pograjc (JNS) 158 (3), Štampilhar (op.) 204 glasove (15 odbornikov).

Novo otvorena brusilnica

stekla in ogledal

Miškec Mirko, Ljubljana VII, Medvedova 38, Siška. Telefon 35-75.

Ljubljanske vesti:

Okrog 3 milijone Din škode v ljubljanski okolici

Ljubljana, 17. oktobra.

Prvotna trditev, da je Slovenija utrpela po zadnjih velikih povodnjah v septembru samo na raznih kulturah do 15 milijonov škode, nikakor ni bila pretirana. Banska uprava je že od 17 okrajnih glavarstev ter od Ljubljane in Celja prejela podrobne cenitve vse škode, ki so jo povodnji napravile na poljih in travnikih. Kmetijski oddelek sedaj sestavlja statistični pregled, koliko hektarov zemlje je bilo poplavljenih in kolika je škoda na raznih pridelkih. Splošno poročilo bo nato banska uprava predložila poljedelskemu ministrstvu. Že sedaj je treba poudarjati, da mnogi ljudje, osobito siromašnejši, trpe veliko pomanjkanje, kajti voda jim je uničila vse borne pridelke, tako da nimajo kaj dati v lonec. Pomoč je nujno potrebna.

Zadnjič smo že poročali, da je bila povodenjska škoda v mestnem delu Barja, kjer je bilo 214 oškodovancev, ocenjena na 821.611 Din. Kmetijski referent ljubljanskega okrajnega načelstva je sedaj ocenil škodo za vso okolico. Na podlagi raznih statističnih podatkov in poročil posameznih občin ter lokalne cenitve je g. inž. Muck sestavil obsežno cenitveno poročilo. Po povodnji je bilo prizadetih več ali manj 20 občin. Vseh oškodovancev v teh občinah je 1139, v ljubljanskimi skupaj 1353. Mnogim je voda uničila vse jesenske pridelke, pa tudi po kletih je napravila veliko škodo. Celokupno škodo cenijo v ljubljanski okolici na 2.072.000 Din, v Ljubljano vred pa na 2.893.611 Din. Pomla-

60-letnica vodje zemljiške knjige

Ljubljana, 17. oktobra.

»Nikakor ne čutim slabosti niti v nogah niti v glavi. Sem še vedno poskočen in vesel.« Tako je pripomnil sodnemu reporterju, ki je čestital k njegovi 60. letnici, vodja zemljiške knjige ljubljanskega okrajnega sodišča g. Franc Podboj, ki je znan kot dobričina in prav vljuden uradnik. Na šegah način ume vsako stranko potolažiti in ji pojasniti tajnosti zemljiške knjige. G. Podboj ima dokaj pestro življenje. Rojen je bil pred 60 leti v Dulah pri Borovnici. Je prava notranjska korenina. V mladih letih je že moral trdo delati za vsakdanji kruh in ni imel sprva prilike, da bi se popolneje izobrazil. Ko je prišel k vojakom, k 17. pešpolku v Celovec, se mu je šele nudila prilika, da se je posvetil pisanju in čitanju. Ker je bil g. Podboj zelo vreden, natančen in bister, je kmalu po nekaj mesecih napredoval za četovodjo. Po končani vojaški službi je je najprej odšel v Ameriko. Več let je preživel v Chicagu in Jolietu. Povrnil se je domov in vstopil k orožnikom. Bil je najprej v Trstu, nato v Sežani in Divači. Nato je prestopil v sodno službo. Bil je kancelist v Kamniku. Po vojni leta 1919 je bil premeščen h okrajnemu sodišču v Ljubljano, a od 7. junija 1925 mu je bilo poverjeno vodstvo ljubljanske zemljiške knjige. G. jubilant je pravi strokovnjak v zemljiškoknjižnih zadevah in izredno verziran v vseh paragrafih zemljiškoknjižnega zakona. G. Podboj čestitam k njegovi šestdesetletnici. Naj ostane zdrav in Bog ga ohrani!

Kaj bo danes?

Drama: »Pravica do greha«. Premijera. Red Sreda.

Opera: Zaprt.

Kino Kodeljevo: Ob 8. »Logarjeva Krista«.

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra cesta 78, in mr. Hočevar, Celovska cesta 34.

★

© Na misijonsko nedeljo, dne 22. oktobra se bo v Ljubljani vršila velika misijonska prireditve v Unioni. Glavna točka sporeda bo zanimivo predavanje s skriptičnimi slikami, ki ga bo imel v mednarodnem svetu znan raziskovalec-etnolog p. Pavel Šebesta iz St. Gabriela pri Dunaju. Številne skriptične slike nam bodo prikazovale življenje srednjeafriških črncev in pritikavcev (Pigmejev), ki žive v pragozdovih ob reki Kongo. Predavatelj sam je v letih 1929, in 1950, izvršil dve ekspediciji v pragozd Ituri ob Kongu, kamor so se Pigmejci umaknili pred pritiskom drugih črnskih plemen. Kot prvega Evropejca se je posrečilo p. Šebesti, da je dalj časa živel med plahimi pragozdni pritikavci in spoznaval njihovo življenje. O svojem bivanju med Pigmejci, o njihovem skrajno primitivnem načinu življenja, o nji-

dansko škodo so cenili na tri milijone, tako da je okolica radi dveh velikih povodnji letos utrpela nad šest milijonov dinarjev škode.

Vode so v okolici poplavlile nad 2000 ha plodonosne zemlje. Na posamezne pridelke se škoda razdeli takole:

Koruzi v 20 občinah, posejana na 187 ha, je bila uničena in ocenjena na 236.500 Din. Največjo škodo je trpela koruza v vrhniški občini, namreč 100.000 Din.

Proso, posejana v 12 občinah na površino 44 ha, je bilo ocenjeno na 58.800 Din.

Ajda, posejana v 18 občinah na površino 190 hektarov, ocenjena na 225.500 Din.

Ozimina v 14 občinah na 93 ha, ocenjena na 41.600 Din.

Fižol, posajen v 12 občinah na površino 66 ha, je bil ocenjen na 126.950 Din.

Krompir, posajen v 17 občinah na 166 ha zemlje, je bil popolnoma uničen in ocenjen na 487.000 dinarjev.

Korenje, repa in pesa v 18 občinah na 168 ha, 348.500 Din.

Zelje v 17 občinah na 88 ha, 373.200 Din.

Travniki, 40 ha, poškodovani za 82.350 Din. in detelja, posejana na 25 ha, pokončana za 35.600 dinarjev.

Najhuje so bile prizadete naslednje občine: Vrhniška 628.295 Din, Preserje 165.108 Din, Tomišelj 455.660 Din, Iška Loka 102.794 Din, Brezovica 197.682 Din in Račna pri Grosupljem 105.115 Din.

hovih šegah in navadah, kakor tudi o misijonskem delovanju med njimi, nam bo govoril predavatelj ob pestrih skriptičnih slikah.

© Umetnostnozgodovinsko društvo v Ljubljani priredi v četrtek 19. oktobra obisk cerkve na Selu, graščine Fužine pri Ljubljani in dveh empirijskih spomenikov. Sestanek ob treh popoldne ob železniškem prehodu na Zaloški cesti.

© Razstava mladih arhitektov v Jakopičevem paviljonu je radi presenetljivo številnega obiska podaljšana do vključno nedelje 22. okt. Dolej je posetilo razstavo nad 4000 obiskovalcev. Veliko zanimanje za to razstavo je tudi med dijaštvom, ki prihaja ponajveč pod vodstvom svojih profesorjev. Razstava je odprta kot doslej vsak dan od 10 do 20. Vstop je prost; kdor želi, pa si lahko nabavi za ceno 3 Din knjižico, ki pojasnjuje, kaj je arhitekt.

© Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani ima v petek 20. oktobra ob 18 v predavalnici internega oddelka obče drž. bolnišnice znanstveni sestanek s sledenjem sporedom: 1. Dr. Bajc: Operacija arterijovenozne aneurizme karotide. Osteoplastika lobanje. Demonstracija. — 2. Dr. Rakovec: Letošnje operacije na želodcu s posebnim ozirom na perforacijo želodca. — 3. Dr. Peršič: Prelom stegenice in terapija na tukajšnjem kirurškem oddelku. — Vsi gg. zdravniki vabljeni.

© Dobrodelni koncert. V veliki koncertni dvorani bodo v soboto zvečer nastopili Trboveljski slavčki, poleg njih še trboveljski pevski zbor Zvon, dalje pianist Ciril Ličar ter pisatelj Mrzel in Klopčič. Vsi so iz Trbovelj in vsi so se postavili v službo, da olajšajo življenje svojim mladim bratom in sestrkam. Vstopnice v Matični knjižarni.

© Gradnja tramvajske proge na Zaloški cesti je že napredovala do bolnišnice, kjer so večer razdeli izogibašče. Tramvajski vozovi iz mesta vozijo samo do bolnišnice, nadaljnjo pot morajo ljudje napraviti peš. Zaradi tega vozi na progi po mestu en voz manj, kakor običajno. To povzroča seveda majhen zastoj v prometu, vendar pa potnikom ni treba nikjer prestopati, kakor so prestopali pred dnevi pred kavarno Evropo. Gradnja nove proge na Zaloški cesti hitro napreduje ter bodo dela tam kmalu končana, nakar se bodo nadaljevala na Sv. Petra in Poljanski cesti ter dalje po mestu. Kakor smo že poročali, bo dvojni tir zgrajen tudi na Sv. Petra mostu.

© Moški zbori: Spomin Vaših pokojnih tovarštev-peccev in drugih mrtvih znanec boste najlepše počastili, ako jim zapojete na praznik Vseh svetnikov na grobeh pretresljive Zaloštine, ki vam jih nudi zbirka »Nagrobnice« prireditelj Fr. Marolt. Pesmarica obsega 20 najlepših nagrobnih domačih in tujih skladateljev za moški zbor in se dobi v Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani. Cena vezanemu izvodu je Din 20, broširanemu Din 16.

© Konfekejska trdka Drago Gorup & Co. se nahaja prej ko slej na Miklošičevi cesti št. 16, prvo nadstropje. V oglašju prejšnje nedelje je bil znak za štev. 16 docela nečitljiv.

© Mnogokratnik za odmero prirastkarine v okoliš mesta Ljubljane se je določil za meseca avgust in september 1953 na 7.

© Predavanje o rastlinah, ki cveto jeseni, priredi drevi ob 19 v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi podružnica SVD. Ravnatelj mestnih nasadov g. Anton Lap bo opisal in pokazal zlasti več pri nas še malo znanih rastlin ter opisal, kako jih uspešno gojimo v sobi ali na vrtu.

© Vlom v stanovanje. Na Lepem potu 6 je te dni nekdo vlomil v stanovanje trgovskega sluga Ivana Likoviča in odnesel vsoto 3600 Din. Policija je sicer aretirala nekega mladega fanti, ki je nujno sumljiv te tavnice, vendar ta odločno taji krivdo. Tudi niso našli pri njem nobenega denarja.

Zastrupljenje s plinom

Včeraj zjutraj so našli v Franciškanski ulici 10 mrtvega znanega brivca Draga Ivaniševića, ki se je zastrupil s plinom. Dogodek je odkril ob 7.15 brivski vajenec Mirko Kocjan, ko je prišel v lokal. Že ko je odprl vrata, mu je udaril nasproti močen vonj po svetilnem plinu. Njegov mojster Ivanišević je sedel na stolu, pred njim je bil plinski grelec, na njem pa lonec vode. Mojster je držal v rokah časopis, na nosu pa je imel očala, kakor bi bral. Ko je vajenec stopil k mojstru, je opazil, da je mrtve. Vajenec je hitro zaprl odprto plinsko cevko ter stekel do stražnika Josipa Jagodica pred pošto. Stražnik je o dogodku obvestil policijsko upravo, ki je poslala na lice mesta komisijo zdravniška dr. Avramoviča in uradnika Ketteja. Komisija je našla Ivaniševića v isti legi kakor njegov vajenec. Desno nogo je imel še v škafu vode. Pred dobrim mesecem si je Ivanišević namreč zlomil desno nogo ter je imel od tedaj navado, da si jo je, odkar je prišel iz bolnišnice, vsako jutro okopal v topli vodi. Položaj, kakor so ga našli, kaže na nesrečo. Možno je namreč, da je voda v loncu prekipela ter ugasnila ogenj, česar pa Ivanišević ni opazil, ker je bral ter je plin nato uhajal.

Cerkveni vestnik

Sodaliteta Ss. Cordis za ljubljansko mesto bo imela svoj redni sestanek v sredo 18. oktobra ob 5 popoldne v semeniški dvorani.

Meščanska Marijina kongregacija za moše pri sv. Jožefu ima jutri 19. oktobra ob pol 8 zvečer svoj redni sestanek. Člani se naprošajo, da ne prezrejo ta na novo vpeljani čas sestanka in da opozorijo tudi svoje sosedne tovariše na to.

Naše dijaštvo

Akadska Marijina kongregacija pri oo. jezuitih. Zaradi nenadne ovire se preloži današnji sestanek na sredo 25. t. m. — Preleži.

Akademski pevski zbor obvešča vse člane, da se prično redne pevske vaje v četrtek 19. oktobra. Prva vaja, ki se bo vršila v četrtek, je določena za bazo. Tenorji imajo svojo prvo redno pevsko vajo v petek 20. t. m. Udeležba obvezna za vse stare člane in novince. — Odbor.

Občni zbor Kluba jugoslovanskih primorskih akademikov bo drevi ob pol 8 v hotelu »Miklič«. Udeležite se polnoštevilo!

Auto podrl kolesarja

Včeraj ob ¾ na 10 se je v Trebnjem zgodila prometna nesreča. Avto in kolesar sta si krizala pota, drug drugega pa nista videla, zato sta zadela skupaj. Avto je kolesarja, mladega fanta Lojzeta Zupaniča, čevljarja, podrl na tla in vlek el dva do tri metre za seboj. Nato se je ustavil. Fanta so spravili v sosedno hišo. Zmrzlo vodo so ga spravili k zavesti. Zdravnik ni mogel drugega ugotoviti, kakor notranje poškodbe prsnega koša in pa pretresenje možganov, ki pa ni zaenkrat prebudo. Fant je v domači oskrbi pod nadzorstvom zdravnika. Avto je vozil nešofer.

Ptui

Državni dravski most pri Ptuj pričnejo v sredo, 18. t. m. popravljati. Za časa popravil ostane promet le na polovici mosta prost. Na onem delu mosta, ki je v popravilu, bo vihrala podnevr deča zastava, ponoči bo po postavljeni rdeča luč. Popravila bodo trajala približno 14 dni.

Pedagoški krožek v Ptuj, pododsek Pedagoške centrale v Mariboru, prične z rednimi predavanji in diskusijami v sredo, 18. t. m. ob 20 v prostorih realne gimnazije. Na sporedu so predavanja iz pedagogike, mladinslova in psihologije ter sociologije. Prvo predavanje ima prof. dr. Žgeč.

Sahovski klub igra ob sredah in sobotah ob 20 v prostorih trgovskega gremaja.

Zagonetna smrt. V bližini železniške postaje na Hajdini so našli danes proti večeru moškega mrtveca, prenesli so ga na hajdinski pokopališče. Kaj je vzrok smrti, kakor tudi njegova istovetnost, še ni ugotovljeno.

Kulturni obzornik

Mariborsko gledališče: Rože v snegu

Prijatelj Lojze Herzog je dejal: »Mariborsko gledališče je drugo gledališče v Evropi, ki je zadnja leta uprizorilo to lepo spevoigr.« Ko so v dunajski ljudski operi vzbursle te rože v snegu, je bilo navdušenje občinstva veliko. Večer za večerom so sledile predstave. Mariborsko gledališče je bilo prvo, ki je sledilo dunajskemu primeru. Ob sobotni premijeri je tudi mariborsko občinstvo bilo zadovoljno, hvalažno in spodbujeno. Glasba je v prvi vrsti dvignila razpoloženje; pestrobarna melodika se je razlivala v kompaktnosti in klasičnosti, ki so na nje zgrajene skladbe baladnih pesnitev Karla Löwja, po čigar glasbenih stvaritvah je Oskar Jascha »Rože v snegu« zasnova in izdelal. Pri dirigentu Lojzetu Herzogu začuti pri prvih zamahih taktirke utrip, ki ga veže in spaja z delom. Z ognjem je z dirigentskega pulta ubiral v homogenost in živahno podajajočo dinamiko soliste, zbor ter z odličnim harfistom Lukežem in drugimi močmi pomnožilo gledališki orkester. Bilančni vtis ob takšni glasbi, dasi se porajajo ob nekaterih zvokih asociacije v na to in ono iz glasbene literature, je več nego opereta je to, prehod k operi. V sprejemljivem ravnesju se prepletajo libretne stvari. O literarnih kvalitetah pri spevoigranih ni govora. »Rože v snegu« nudijo navzlic vsemu neko koncesijo. Tudi tukaj je motiv operetno šablonske neizbežnosti dveh skupaj stremetišč parčkov. Toda vmes je nekaj resnobnega in smiselnega, kar dobiva svojo vidno obliko ob zaključku, ko se v stiski ranjeno srce pater Celestina preraja in očisti v odpovedi, samozatajevanju

in samoobvladi. Pri tem je čisto odveč povpraševanje po verjetnosti fundaciji libretne fabule, prirejane po Brunu Hardt-Wardenu. Trije bratje, ki jih je življenjsko naključje vrglo v znani samostan bratov sv. Bernarda na šentgotthartskem prelazu, kažejo zgled prostovoljnega odmika v to samostansko zatisej. Predvsem samostanski opat, ki ga je v vsej čustilivi preprostosti dovršeno in mojstersko prikazoval Maks Furijan. Ta podoba je po soglasnem mnenju produkt izredno tvorne in umetniško polnozrele Furijanove stvariteljske sile. V dvojnem bežnem pojavljanju zajet velik umotvor. Potem pater Dominik, ki je v njem vse: očelovska dobrota in uemljenje, humor in dobra volja, skrb in veselje. Pavle Kovč je v svoji znani tenkočutnosti za pravilno odersko dolemanje in večšini navzlic podrejenosti pevskih nalog začrtal v svojem plodonosnem oderskem delovanju eno najmočnejših svojih postavk. Samospev v prvi sliki je izpričeval pevске kvalitete. In tretji med njimi, mladi pater Celestin, ki je na pomoč vsega tega dogajanja. V vseh teh številnih arijah, duetih itd. se je s krepko pevsko dikcijo in umerjenim prehajanjem od občutkov zanosa do tragike razživljal naš popularni tenor Belizar Sanein. V tej tvorbi so nedvoumni dokazi penetrantnega prodiranja iz ravni zrelega umetnika v ravino mojsterstva, ki je izrazno in pevsko prodrlo do veljave v zaključni sceni predzadnje slike. Vsi trije — obkoljeni od zbora molečih, pojočih in veselečih se bratov Sanein (Gorišek), Roka (Blaž), Medica (Tovornik) in vratarja Evzebija (Edo Vencorici) ter drugih.

Filip grof Reventloff-Burgau, v krepki interpretaciji V. Skrbinska, in njegovi, so v drugi sferi, ki prihaja v dotik s prvo samostansko sfero. Iluzo je z ubranim apajanjem pevске in igravske tehnike ter skoro preprostostjo doživljala naša primadona P. Uoovčeva. Z vsoto primerno živahnostjo in porednostjo so se ob sestrji Ilzi uveljavljale sestre Marta, Meta in Erna (Savinova, Gorisnikova, Krizajeva) ter sestrična Monika, ki je E. Barbičevi nudila

možnost razprostrta vseh njenih subretnih vrlin in odlik. Conte Aldini in sluga Anton (Nakrst, Crnobori) sta epizodni figuri. V Avgustu pl. Glasenappu je Harastović našel prikladen objekt za uspešne nastope, ki zahtevajo poleg humornih, pevskih in brzobnih prednosti tudi reševanje raznih koreografskih vprašanj in nalog. Harastović je režijo izpeljal v okviru danih možnosti in pripustitev. Med odmori so bile obče pevске vaje: ob zamahih taktirke gospoda Loizeta je številno občinstvo disciplinirano in gromko odpevalo posamezne arije.

—c.

★

»Društvo mladih pisateljev« v Zagrebu. Zagrebški mladi književniki, izmed katerih so nekateri nastopili že s samostojnimi književnimi zbirkami (Tadijanovič itd.), so osnovali svoje »Društvo mladih pisateljev«. Med člani so za sedaj: Ante Dean, Olinko Delorco, Ivan Kovčič, Dragutin Tadijanovič in Ladislav Žimbek. Pametna zamisel, če se ne bo razblinila, kot se jih je že toliko med zagrebškimi književniki...

Kaj uči opera statistika? Prof. Wilh. Altmann je pred nedavnim sestavljal operno statistiko, ki glase priča o nazadovanju opernih predstav. Saj se je mnogo opernih hramov tako rekoč sprevrglo v gola operetna zabavišča. Izmed 254 oper pretekle sezone je bilo 154 nemških, ostali nemški (Italijani, Francozi, Rusi, Čehi itd.) pa so bili zastopani s 100 opernimi deli. Seveda, če je ta statistika verodostojna! Najbolj priljubljena komponista sta že dolgo Verdi in Wagner. Verdijevih predstav je bilo preteklo leto 1420, Wagnerjevih pa 1385. Tema sledijo Pucini s 713, Mozart s 732, Lortzing s 462 ter Weber, Richard Strauss in Bizet s približno 300 predstavami. Največkrat so bile igrane opere Hoffmannove pripovedke (359 krat), Aida in Carmen (vsaka po 281 krat). Wagner je bil šele na šestem mestu z Mojstri pevci. Daleč v ozadju pa stoji

sodobne opere; komponisti, kakor so Krenek, Hindemith, Stravinsky itd., doživijo letno 8—17 predstav. Občinstvo se ogiblje »novotarijam« ter se oklepa le starih del.

»Mala antant« je naslov nove revije, ki je začela izhajati te dni v Pragi. Njen namen je, da postavi vse mednarodno politične, kulturne in gospodarske koristi držav Male zveze na skupno podlago produktivnega dela; pa ne le v mejah današnje politične grupacije (Čehoslovaška, Rumunija in Jugoslavija), marveč tudi med vsemi državami srednje in jugovzhodne Evrope. Šmer tej reviji je dal urednik Roman Jirman v členu »Nova Evropa«, kjer pravi, da kani ustvariti Mala zveza močan »gospodarski blok, kateri bo izkoristil vse dosedanje politične dogovore ter postal nekaj temeljni kamen proti zloglasni predkretski politiki evropskih vesele. ki vidi v srednjeevropskih državah le svoje gospodarske kolonije in tekmovališče zakulisne politike... Mala zveza mora postati samostojna veselja. V njej pa naj dobe prostora tudi Poljska in Bolgarija, kakor tudi Avstrija in Madžarska ter končno, če bo mogoče, Grčija in baltijske države s Finsko... Suverenost slehernega posamičnega naroda se mora priznati prav tako njegova narodna samoodločba itd. Ta članek je pisan v češkem, srbohrvatskem, poljskem, rumunskem in bolgarskem jeziku. V teh jezikih se menjavajo tudi ostali članki. Članek o samostojnem znanstvenem načrtu narodnega življenja pa je pisan v slovenskem jeziku. List krasijo lepe ilustracije iz držav Male zveze. Brez dvojbe bodo razumele mednarodni položaj revije vprav one države in narodi, za katerih pravice se Mala zveza bori. Kot rečeno: glavni program MZ je, da združi srednje in južneevropske države v suvereno veselilo, katera bo sčasoma postala temeljni kamen za evropsko unijo. Uredništvo Male antante je: Praha: Konviktská 5.

Fino perilo,
priprosto perilo
..ali vselej čisto
je perilo

STJ.8-33

S SCHICHT OVIM
TERPENTINOVIM MILOM
PRISTNO SAMO Z ZNAMKO "JELEN"
ZA NAMAKANJE PERILA "ŽENSKA HVALA"

Velika kmetska bitka v Bosni

Okožno sodišče v Bihaču je te dni razpravljalo o strašnem pretepu, ki je bil 2. marca t. l. v vasi Korici v okraju Sanski most in v katerem je sodelovalo nad 50 kmetov. Osem udeležencev te velike bitke je dobilo težke poškodbe, eden pa je padel mrtev. Povod temu žalostnemu dogodku, ki je vznemiril vso Bosansko Krajino, kar se je videlo tudi pri obravnavi, je bil, kot običajno, spor zaradi zemljišča in sicer zaradi koščka gozda. Družina Djakovičev si je prisvajala ta gozdiček zase, družini Kraljevičev in Šičurovičev pa zopet zase. Vsi pa so se že naveličali dolgotrajnega tožbarstva in se je odločilo, da uredijo to pravdo po stari navadi s sekirami in s koli. Dne 2. marca je šlo 10 ljudi od družine Šičurovičev in Kraljevičev v gozd, da nasekajo drva. Počakalo pa jih je prav toliko kmetov iz družine Djakovičev in razvila se je strahovita bitka. Prvim kakor drugim so prihiteli na pomoč ostali kmetje, tako da se je na bojišču zbralo okoli 50 ljudi. Padali so udarci s sekirami, ka-

menjev in kolov. Prvi je padel mrtev Dušan Šičurovič, ki mu je kmet Peter Boremovič, pri kateri hiši se je bitka vršila, razbil lobanjo. Po vrsti so padali težko ranjeni. Gligu Djakoviču je drugi kmet razsekal lopatico. Drugi je zopet dobil udarce s kamnom po glavi, da se je onesvestil, tretji udarce s kolom itd. Gjorgije Djakovič je težko ranjen še na tleh bodril svoje ljudi: »Hurra, kar po vrsti sekajte!«, pa ga je že Miodrag Šičurovič pobodel z železnimi vilami. Konec je bil, da se je osem ljudi valjalo težko ranjenih v lastni krvi, devet pa je bil mrtev. Kriki žena in otrok so odmevali po vsej dolini. Čeprav so bili ljudje po bitki težko ranjeni, vendar ni nihče šel k zdravniku. Za to krvavo bitko, ki sta jo zakrivila obe skupini, je sodišče obsodilo osem ljudi, največ pa je dobil Peter Boremovič, ki je usmrtil Dušana Šičuroviča. Dobil je 7 let robije, drugi pa so dobili manjše kazni.

Poziv in prošnja Rdečega križa

Letošnji septembski nalivi so povzročili v nekaterih pokrajinah naše banovine velike povodnje, ki so spravile prebivalstvo prizadetih krajev v obupen položaj. Ljudje so utrpeli ne samo nepopravno škodo na nepremičnem imetju in na poljih, temveč je ta uima mnogoterim uničila vse poljske prideleke, živila in obleko, tako da so si jedva rešili golo življenje.

Te pogubne povodnji so najhuje prizadele kraje v okrajih Kočevje (Struge, Loški potok), Logatec (Planina, Cerknica), Ljubljana (Barje), Krško (polje med Savo in Krko), Brežice (Dobova) in Celje (okolica). Prihajajo pa še vedno vesti o nastalih škodah in izgubah v drugih okrajih. Mnogo prebivalstva dravsko banovine sedaj primernih stanov, nedostaja jim posteljnine, obleke in živil, da žive tako rekoč iz rok v usta od darov, ki jim jih je dobavila za prvo pomoč podpora akcija.

Vse doslej izkazane podpore pa še daleč ne zadoščajo, da bi se po povodnjih prizadeti mogli pred nastopom zime in pozimi zadostno prehranjevati. Potrebujemo zlasti živil, da se obranijo najhuježega zla: lakote!

Večini prebivalstva Dravske banovine je deževje vsaj toliko prizaneslo, da so mogli letošnje prideleke pospraviti. Do teh prebivalcev, ki jih povodnji niso občutno prizadele, se obračamo sedaj z nujno prošnjo, da bi od prebitka svojih pridevkov nekaj podarili svojim pomanjkanje trpečim rojakom. Rdeči križ.

Koledar

Sreda, 18. oktobra: Luka, evangelist; Julijan, puščavnik.

Osebnosti

Iz vojaške službe. Odrejena sta za vodnika avtomobilske čete avto-poveljstva III. armijske oblasti peh. poročnik Vinko Ružič in za vršilca dolžnosti poveljnika 11. čete pešpolka Boke Katorske peh. poročnik Vekoslav Marčič.

Radio-therma Laško

najučinkovitejše zdravljenje revmatizma vseh vrst is-jasa, ženskih boleznih, znižanje krvnega tlaka itd

Odprto skozi celo leto

Pavšalna penzija za 10 dni Din 600.—, za 20 dni Din 1.100.—.

Zahtevajte prospekte od uprave zdravilišča!

Ostale vesti

Radio in misijonska nedelja. Nadškof Salotti, tajnik Propagande in predsednik svetovne misijonske bratovščine D. S. V. (Družbe za širjenje vere), bo imel v soboto, dne 21. oktobra, na predvečer misijonske nedelje, ki se slavi po vsem svetu, po radiju v Vatikanu nagovor na vse katoličane sveta. Nagovor bo prenašala vatikanska radio postaja in sicer: dopoldne ob 11 (srednjevoproskega časa) v italijanskem jeziku, ob 11.15 v francoskem, ob 11.30 v nemškem in ob 11.45 v poljskem jeziku. Zvečer se bo nagovor ponovil ob 20 v italijanskem jeziku, ob 20.15 v francoskem, ob 20.30 v angleškem in ob 20.45 v španskem jeziku. V dopoldanskih urah se bo vršil prenos na valovni dolžini 19.84, zvečer pa na 50.26. — Fides.

Kdor hoče brati resnično besedo, jasno in iskreno izpoved mladega katoliškega rodu, naj vzame v roke knjižico »V mlade zarje«. Knjižica je potrebna vsem inteligentom, ki jim srečna usoda našega naroda ni deveta briga, kakaj jasno kaže pot, po kateri bo moral iti naš narod, če bo hotel doživeti lepšo bodočnost. Potrebna je znanstveniku, profesorju, učitelju, duhovniku ter vsem javnim delavcem, kakaj ne bi bilo dobro, če bi šli vsi tokovi, ki prevečajo mladino, brez sledu mimo njih. Čas bi jih prehitel. Potrebna je toliko bolj, ker knjižica ni morda navadna literarna publikacija, temveč je odmev močnega in živega mladega katoliškega gibanja, ki se bo z največjo doslednostjo držal smernice, ki si jih je tu začrtal in jih deloma že izvaja. Potrebna je končno tudi dijakom v informacijo o vprašanju, o katerih ga šola ne pouči, pa se čisto nepravilno znajde sredi med njimi. Zato naročate knjižico vsi na naslednje: Jug, kat. akad. društvo »Zarja«, Ljubljana, Miklošičeva 5 (Akademski dom). Prav tam se tudi sicer dobiva knjižica po Din 10, za dijake po Din 5.

Ponudba za filoz. Krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani kupi ca. 6000 kg zdravega, suhega filzola za poplavlence. Ponudbe z navedbo cene franko Dolenjski kolodvor naj se pošljejo pisмено s priloženim vzorcem do 20. t. m. pisarni Rdečega križa v Ljubljani, Wolfova ulica 12, telefon 3218.

Krava jo je z rogom. Nenavadna, pa huda nesreča, se je pripetila včeraj 42-letni delavčevi ženi Mariji Uršičevi iz Godiča pri Kamniku. Ko je gnala kravo napajati, se ji je ta iztrgala, se zaletela proti njej in se ji z rogom zasadila v trebuh ter ga ji preprala. Rana je smrti nevarna. Uršičeva so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Prepovedan tisk. Službene novine od 16. t. m. objavljajo, da je državno tožilstvo v Zagrebu prepovedalo prodajati in razširjati knjigo »Iza kulisa jedne presude« od Luja Novaka, ki je izšla v Zagrebu.

Velika razlika v cenah. Preteklo nedeljo smo imeli priliko ugotoviti, da se je eno in isto blago kupovalo v Makolah po 10 Din; v St. Lovrencu na Dravskem polju pa po 20 Din. Zakaj ta velika razlika, še nismo ugotovili, posebno, ker so to dragoceno blago v mnogih krajih direktno kradli.

Opozorilo.

gg inserentom in naročnikom „Naše pratike“

Prvo izdanje „Naše pratike“ za 1933 je izdal konzorcij. Član tega konzorcija je g. Josip Bradac v Ljubljani. Njemu je s sklepom srbskega sodišča ljubljanskega (V 1 2379/33/2 z dne 28 IX. 1933) njegov solastniški (konzorcijalni) delež zarubljen in mu je prepovedano, da ne sme potegniti naročnin inseratnih pristojbin.

Popreje je g. Josip Bradac razpošiljal naročnike za inserate in nakup „Naše pratike“. Tako dana naročila so zarubljena in g. Josip Bradac ne sme z njimi razpolagati, tudi ne če bi poizkusil posebej izdati kakšno novo svoja izdanje. Kdor je g. Bradacu dal kakšno naročilo, se na to opozarja.

„Delavsko-kmetška pratika“ je pod novimi pogoji pripravljen prevzeti pre e navedena naročila za 1934.

Konzorcij.

Tržaška c. 10 I. — Telefon 30 52

»Družinske Pratike«, enega najstarejših koledarjev našega ljudstva, se zaveva, navedena v »Opozorilu«, prav nič ne tiče in ni z njo v nobeni zvezi. »Družinske Pratike« s podobno sveto Družino, se že dobiva po vseh knjigarnah in zadnjih trgovinah po ceni 5 Din za izvod.

Naval krvi, srčna tesnoba, zasoplenost, plašljivost, živčna razdražljivost, ožotnost, migrena, pomanjkanje spanja se morejo s »Franz-Josef« grenčico kmalu odpraviti. Znanstvene ugotovitve potrjujejo, da se »Franz-Josef« voda uporablja z najboljšim uspehom pri najrazličnejših okoliščinah zaprtja.

Hitro pojasnjen vlom. Včeraj smo poročali o velikem vlamu v Zagrebu na Sigečici, kjer je vlomilec odnesel hišnemu posestniku Ivanu Šimuniču 36.000 Din gotovine. Vlomilec je bil kaj kmalu prijet. Aretiral ga je stražnik Ivan Rožič. Rožič je opazil ponoči v Maksimiru nekega mladeniča, ki je nesel v rokah majhen paket ter se sumljivo vedel. Rožič je fanta vprašal, kaj nese in odgovoril mu je, da staro perilo. Stražnik je zavoj odprl in notri opazil veliko množino srebrnega in papirnatega denarja. Denar je bil umazan od zemlje. Stražnik je fanta odvedel na stražnico in tam se je izkazalo, da gre za bivšega Šimuničevega hlapca Lovra Lončariča, ki mu je bilo seveda Šimuničevu stanovanje prav dobro znano. Lončarič je takoj po vlamu denar zakopal v Maksimiru, drugo noč ga pa je odkopal. Pri tem pa ga je zalotil stražnik. Rešenih je vseh 36.000 Din, ki so bili vrnjeni Šimuniču.

Nov vlom v Zagrebu. Komaj je bil pojasnjen vlom v Šimuničevu stanovanje, že je bil prijavljen v Zagrebu drug vlom. Neznani lopovi so vdrli v skladišče umetnega cvetja trdke Teply v Branjavčevi ulici. Ukradli so 1000 novih vreč, vrednih skupaj 20.000 Din.

Pri iskanju sledi na kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice, popite jutraj na tešče brez truda izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

V zaporu bi rad prezimil. Proti koncu lanskega leta se je prijavil sodišču v Subotici 30 letni delavec Peter Šarpijar iz Stare Kanize, češ, da je ubil svoj zaročenko v Segedinu. Vest pa mu ni dala baje miru ter se je nato prijavil sodišču. Sodišče ga je zadržalo v preiskovalnem zaporu ter zahtevalo iz Segedina podatke o tem umoru. Po štirih mesecih je prišel iz Segedina odgovor, da tam v onem času ni bil nihče ubit in da omenjena zaročenka sploh nikoli ni bila v Segedinu. Sodišče je nato zaradi pomanjkanja dokazov izpustilo Šarpijara na prosto. Pri tej priliki je sodišče ugotovilo, da se je Šarpijar zato prijavil sodišču, ker je hotel zaradi bližajoče se zime in zaradi revščine prezimiti v zaporu. Sedaj se pa zopet bliža

Mariborske vesti:

Da se stanovanjska kriza odpravi

V času splošno pojemajoče gradbene podjetnosti v Mariboru se je ustanovila nova gradbena zadruga, ki nam obeta v prihodnjem letu zgraditi celo vrsto novih stanovanjskih objektov. Ustanovili so jo magistratni uslužbenci, ki so imeli v ponedeljek zvečer svoj tozadevni informativni sestanek, na katerem je vodja mestnega stavbenega urada nadsvetnik inž. Černe, ki je obenem predsednik zadruge, predaval o možnostih izvedbe gradbenega načrta. Na tem sestanku se je v principu sklenilo najeti potrebno posojilo pri Pokojninskem zavodu v Ljubljani; zavod je posojilo že ob-

ljubil pod pogojem, da garantira zanj mestna občina. Ker prevzema občina garancijo itak že tudi za gradbena posojila zasebnikov, bo to storila brez dvoma tudi za svoje uslužbence. K zadruzi je pristopilo doslej že 30 članov. Pogoj za zgradbo je posest lastne parcele. Tudi v tem oziru bo skušala zadruga posesti za člane gotove bonitete ter po možnosti dobiti stavbišča od občine. Večina mariborskih mestnih uslužbencev bo v prihodnjem letu pod lastno streho. Brez dvoma se bo ta velikopotezna gradbena akcija poznala tudi na stanovanjskem trgu

Letna skupščina duhovnikov 3. reda. V četrtek 19. t. m. bo ob pol 4 popoldne v frančiškanskem samostanu letna skupščina duhovnikov 3. reda. Najprej ima v kongregacijski kapeli meditacijo prevzvišeni g. knezofol, nato pa v pevski sobi skupščina. Vabljeni člani skupščine in vsi kateheti.

Knjižica »V mlade zarje«, izpoved Zarjanov se dobiva v Knjižarni sv. Cirila po 10 Din izvod.

Smrt ugledne gostilničarke. V starosti 69 let je umrla znana gostilničarka pri »Jelenu« v Taborski ulici gospa Julijana Wresnig. Pokojnica je po smrti svojega soproga dolgo sama vodila podjetje ter je bila splošno priljubljena. Pogreb bo danes popoldne ob 4 iz kapele na pobrežnem pokopališču. Večni ji pokoj, ostalim naše sožalje.

Usoda gozdarske šole. Zadeva za gozdarsko šolo ne krene naprej. Edino, kar se je doslej izvršilo, je, da je premestitev učnega osebja na nove položaje začasno preključena. Ker pa je v slovenski javnosti veliko zanimanje za nadaljnjo usodo te šole ter se javljajo tudi že številni učenci, bi bilo nujno potrebno, da se vprašanje nadaljnjega obstoja čimprej razčisti. Najprimernejša rešitev bi bila, da bi banska uprava prevzela tudi učno osebje v svoj stalež ter bi mesta čimprej razpisala. Kakor smo že ponovno naglašali, je šola za gozdarstvo Slovenije nujna potreba.

Ogled realke. V ponedeljek si je ogledala posebna komisija, v kateri so bili mestni župan dr. Lipold, podžupan Golouh, obč. svetnik Grčar in Kejžar ter gradbeni nadsvetnik Černe, poslopje realne gimnazije. Ogled je bil z zvezi z vprašanjem srednjošolskih prostorov.

Komorni večer. Serijo svojih letošnjih koncertov odprli Ljudska univerza s komornim večerom »Pariskega tria« (Trio de Paris) v soboto 21. t. m. v kazinski dvorani. Trio, ki se nahaja sedaj na veliki turneji, si je izbral za tukajšnji nastop sledeči spored: A. Roussel-trio v es, Honegger-sonata za čelo in klavir, Roussel sonata za violino in klavir in Martinu: Duo za violino in čelo. Izvajajoči so: klavir: Chole, violina: Brunschwig in čelo: Unvelin. Predprodaja vstopnic pri Brišnikovi in Höferju.

Občni zbor Glasbene Matice se vrši jutri v četrtek zvečer ob 19 v pevski sobi na Aleksandrovi cesti.

Davčne zadeve in trgovci. Združenje trgovcev je letos uvedlo takozvane diskusijske večere, na katerih se bodo obravnavala razna aktualna strokovna vprašanja. Prvi večer se je vršil sinoči v posebni sobi hotela Orel. Predaval je davčni konzulent zbornice za TOI Žagar o raznih davčnih zadevah.

Smučarji, javite se. Zimskosportna sekcija SSK Maratona bo naročila letos smučarsko opremo (smuči, okove, čevlje in event tudi obleko) v skupnem naročilu. Priglasilo se je doslej že precej interesentov, sprejemajo pa se še novi prijavitelci. Čim več interesentov, tem cenejša bo oprema. Prijave sprejema načelnik g. Frano Kramberger.

Ceste na periferiji so pričeli nasipavati z gramozom. Dobro bi bilo, da bi se jih usmili še z valjarjem, da se v deževju ne bodo izpremenile v blatno brozgo.

V Mariboru začel — v Avstriji končal. Na Dunaju se je začel te dni pravi monstre proces, ki bo zanimal tudi Mariborčane. Glavni obtožnec je namreč nekaj v Mariboru dobro znani ravnatelj »Balkan-kredita« Oskar Perschke, ki je pred leti oškodoval mnoge naše ljudi. Njegovo svojačasno delovanje v Mariboru se je končalo z veliko afero, slično sedanjim »Edinostia« v Zagrebu, on sam pa je takrat odnesel zdravo kožo v Avstrijo, kjer se je pričel baviti s sličnimi posli. Proces, ki se je pričel proti Perschkeju, traja že 10 dni ter je bilo zaslišanih že nad 150 prič.

Opozorilo vrtnarjem. Poveljstvo 32. art. polka bo prodalo 25. oktobra konjski gnoj na licitaciji, ki se bo vršila v polkovnem poveljstvu.

zima in zopet se je Šarpijar prijavil sodišču v Subotici ter se obdolžil raznih zločinov. Vendar pa se mu sedaj to ni posrečilo, ker je sodišče ugotovilo, da Šarpijar ne govori resnice ter ga je spustilo na prosto. Revez bo moral gledati, da že na kakšen drug način prebije zimo.

Plin zastupil dva človeka. Na državnem posvetu Belju se je dne 21 zgodila velika nesreča, pri kateri sta se smrti ponesrečila en delavec in višji nadzornik poestva. Delavci so nameravali nalagati sladkorno peso na vagnone, da jo odpeljejo v tovarno. Delavec Aleksander Gruič je šel v skladišče in ker ga dolgo ni bilo ven, je šel za njim pogledat višji nadzornik Gjuro Korbač, če se mu ni pripetila kakšna nesreča. Kmalu za tem so delavci slišali iz skladišča nadzornika, kako je tiho klical na pomoč. Delavci so vdrli v skladišče in našli delavca in nadzornika nezavestna na tleh. Odnegli so ju na sveži zrak, toda oba sta bila že mrtva. Policija iz Sombora, ki je preiskala slučaj, je ugotovila, da so oba usmrtili plini, ki so se razvijali iz sladkorne pese. Tragični dogodek je na Belju zbudil mnogo sočutja.

Pri zapeki motnjah pri prebavi, gorčiči v želodcu, krvnih navalah, glavobolu, splošni slabosti vzemite jutraj na tešče kozarec »Franz-Josef« grenčice.

Kovače ponarejal. Ponarejeni kovanci se vedno znova pojavljajo med ljudmi. Stiska in lahko-mišljenost zapelje marsikakega spretnega samouka, da poskusi z vlivanjem kovačev in drugih srebrnikov. Preide pa po navadi ponarejevalska strast ljudem kar v kri, kar dokazuje slučaj, ki se je obravnaval včeraj pred malim senatom v Mariboru. Albert Pirnat, brezposelni šofer iz Dravograda, je bil obsojen letos maseca maja na leto dni strogega zapore radi ponarejanja denarja. Še predno pa je sodba postala pravomočna, ga je iznova zapeljala nesrečna strast ter je ponaredil 20 dinarski novci in ga 25. junija zamenjal. Pa so ga kmalu imeli; falsifikat je bil iz svinca. Pred sodiščem je vse priznal. Z ozirom na prejšnjo še nepresedeno kazen in na odkrito priznanje so mu to pot prisodili samo 6 mesecev strogega zapore.

Nezgoda pri telovadbi. Hudo se je ponesrečil pri telovadbi 18 letni mesarski pomočnik Franc Kmetič. Padel je z orodja ter si potolkel desnico. Prepeljali so ga v bolnišnico.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 18. oktobra: zaprto.
Četrtek, 19. okt. ob 20: VODA. Red B.

Celje

»V mlade zarje«, izpoved Zarjanov, se dobiva v Celju v knjižarni Mohorjeve tiskarne. Ker je knjižica prav sedaj zelo aktualna in zaloga ne velika, opozarjamo nanjo vse, ki se zanimajo zlasti za gibanje akademske mladine našega naroda.

Skiopletno predavanje o Dansk. V ponedeljek zvečer je predaval v risalni deske mešč. šole o Dansk, nje prebivalcih in o gospodarstvu. g. prof. Baš iz Maribora. G. predavatelj je ob številnih skiopletnih slikah pokazal to deželo, ki je lahko v vsakem oziru za vzgled mnogim drugim, gospodarsko in kulturno nižje stoječim, tako nazoru, da so bili maloštevilni poslušalci s predavanjem popolnoma zadovoljni.

Poročili so se: Pongrac Anton, tov. delavec v Gaberju, in Zagorčnik Terezija, tov. delavka v Gaberju; Frank Franc, čink. delavec v Celju, in Valenčič Kristina, šivilja v Gaberju. Čestitamo!

Umrla je v celjski javni bolnišnici Krešič Erna, žena rud. uradnika iz Skal pri Velenju, stara 32 let. Naj počiva v miru!

Dar za poplavlence. Vincencijevi konferenci sv. Danijela v Celju je podaril gosp. Goodec, trgovce na Teharjih, 100 Din za poplavlence. — Bog plačaj!

Blagoslovitev motorne brizgalne na Zg. Ponikvi. Prostovoljno gasilno društvo na Zg. Ponikvi vabi prijatelje gasilcev k slovesni blagoslovitvi nove motorne brizgalne v nedeljo, dne 22. t. m. Dopoldne ob pol 9 bo sprejem tovariških društev in gostov, ob pol 10 slovesna sveta maša v cerkvi, po sveti maši blagoslovitev brizgalne zunaj cerkve. Popoldne ob 2 bo velika tombola s krasnimi dobroti.

Nesreče. Kupec Marijo, 5-letno hčerko pos. hčere iz Sv. Lovrenca pri sv. Pavlu pri Preboldu, je 14. t. m. povozil voz in jo poškodoval po hrbtu. — V petek, dne 13. t. m. je padel brezposelni čevljar, brez stalnega bivališča, Rozman Rudolf, s kopice slame in si zlomil desno nogo. Obna se zdravita v celjski javni bolnišnici.

Brez vode je bilo Celje in okolica v ponedeljek ves dan, ker je počila glavna vodovodna cev v Fužinah. Vodo je dovažal mestni škropilni avto ves dan prebivalcem. Včeraj zjutraj je vodovod zopet začel funkcionirati.

Uršulin sejem bo soboto, dne 21. oktobra t. l. na dan sv. Uršule.

Sport v nedeljo. V nedeljo 22. t. m. bo ob 3 popoldne na Glaziji prvorazredna prvenstvena nogometna tekma med Čakovačkim SK in SK Celjem.

Po 60 letih priznal umor

V Somboru na Hrvaškem se je te dni odigral prav tragičen dogodek. Pred 60 leti sta somborski trgovci in posestnik Rajko Lugomerski in njegov brat Gjuro prodala na živinskom sejmu v Zagrebu stol volov za 20.000 kron. Nekaj časa sta se zadržala v neki gostilni. Kar je v gostilniško sobo vdrla roparska, maskirana tolpa. Roparji so zahtevali od Rajka, da jim mora izročiti ves denar, drugače ga ubijejo. Rajko se je branil. Ubili so ga in oropali. Tudi na brata so navali. Ta jim je prisiljen tudi dal ves denar. Pozneje je bil zaradi tega umora obsojen na smrt in obesen neki Nagy. V Somboru so že davno pozabili na ta umor. Potomci ubitoga Rajka Lugomerskega so mirno živeli in se prav redko spominjali na tragično smrt svojega deda. Pred dnevi pa je prišla k Lugomerskim neka neznanka iz Slavonije. Položila je na mizo 400.000 Din in začela pripovedovati, ne da bi imenovala svoje ime, da ta denar pošilja njen zet, ki je z orožjem denarjem zelo bogat, toda nikjer ni imel miru, vedno mu je bila pred očmi postava ubitega. Na smrtni postelji se je skesan spovedal in priznal umor duhovniku in sinu. Tej je naročil, da naj gre v Sombor in popravi storjeno krivico. Lugomerski pa niso hoteli sprejeti denarja, češ, da se ga drži večno prokletstvo. Ženska je hitela in plakačje se sedla v vlak in se odpeljala z denarjem domov.

Eksplodizija na angleški podmornici**V plamenih pod krovom**

»Slovenec« je nedavno že priobčil kratko poročilo o silni eksploziji na angleški podmornici »L. 26«. Angleški listi prinašajo zdaj podrobnejše poročilo o tej nesreči, ki je zopet pokazala, da ima Anglija neustrašene mornarje.

V pristanišču Campbeltownu je bilo vse mirno. Ura je odbila 12. Nekaj ribiških čolnov se je pravkar odpravilo na široko morje, ko se je zaslil strahovit pok s podmornice, ki je že kakih 14 dni počivala v pristani. Na njej so delali poskuse z novim torpedom in s topovi. Vsi so takoj zaslutili, da gre za nesrečo. Toda iz daljave ni bilo opaziti na čolnu nikake izpremembe. Podmornica je bila popolnoma mirna. Nenadoma pa je skočil s poveljniškega mosta mož, zamahal z rokami in skočil čez krov. Ribiči so takoj obrnili svoje čolne

pomirili. V tistem hipu je nekdo posvetil z žarometom. Najhujše je bilo v jedilnici. Posadka se je pravkar pripravljala k obedu, ko je poleg nje nastala eksplozija, ki je uničila ves prostor in mornarje pometala na tla.

Posadka je štela 30 mož in skoro vsi mornarji so bili ranjeni. Komaj se je prvo osupljenje poleglo, že je nastala druga eksplozija. Dim je namreč udril v prostor za akumulatorje in tudi tu se je vžgal ogenj. Mornarji so planili proti izhodu, toda tudi tu so že plameni švigali vseppek. Le nekateri so se pravočasno rešili. Druge je zajel ogenj, ki se je širil s silovito naglico. Velika sreča je še bila, da so ventilatorji delovali v redu, in črpali dim s podmornice. Sicer bi se bili vsi mornarji zadušili. Trenutki so bili strašni. Podmornica se je pri-

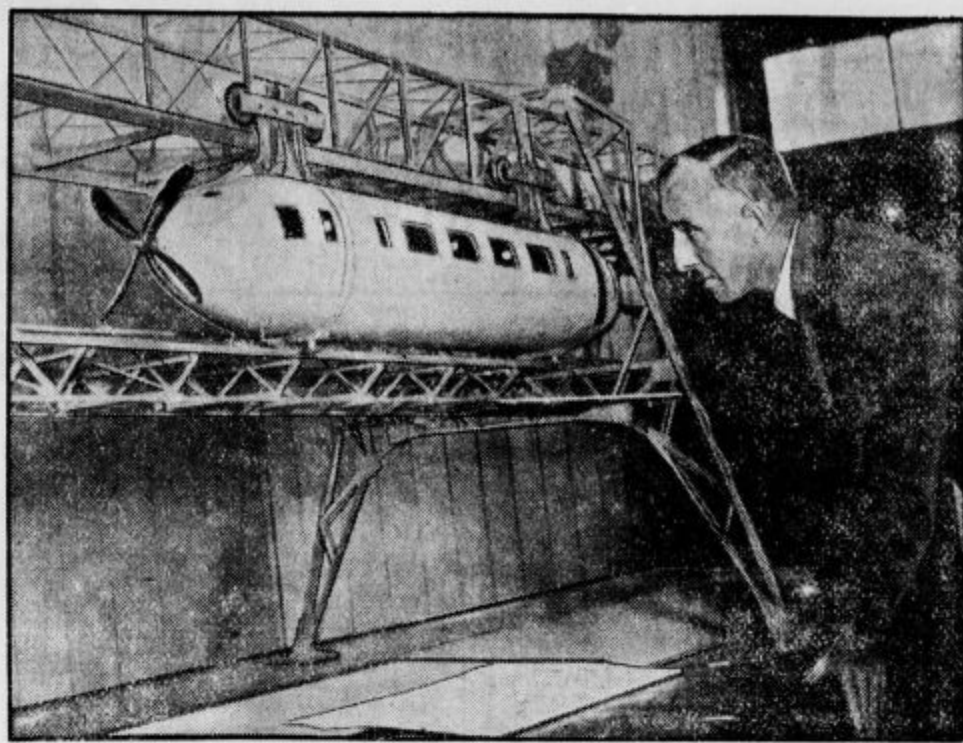
in šli za plavajočim, da bi ga rešili. Tudi na drugih vojnih ladjah, ki so bile v bližini, so opazili moža. Spustili so v morje čolne in eden izmed teh je dohitel mornarja. Ta je povedal, da je pod krovom podmornice nastala strahovita eksplozija. Vnel se je ogenj. Mornarji so takoj krenili s čolnom proti obali, da bi ukrenili vse, kar je potrebno za rešitev podmornice. Mornarji so planili na krov podmornice, toda v tistem hipu se je dvignil izpod krova črn dim in jih omamilo. Med tem časom so že prispeli tudi ribiči do podmornice. V mestu je zažvižgala sirena in alarmiral prebivalstvo, ki se je začelo zbirati v pristanišču.

Medtem je črn dim popolnoma zajel podmornico. Ta se je pričela nagibati. Pri reševanju so pomagali tudi ribiči in ranjene mornarje spravili v čolne. Nekateri so poskušali tudi prodreti v notranjost podmornice, toda brez plinskih mask je bil vsak poskus zaman. Tedaj se je že približala torpedovka. Z nje so spustili mornarje, oblečene v obleke iz azbesta, na obrazu so nosili plinske maske. Spustili so se v notranjost podmornice. Pogled v notranje prostore je bil strašen. Vpitje na pomoč in kričanje se je slišalo od vseh strani. Vse je bilo narobe. Ko so ponesrečeni ugledali mornarje, ki so jim prihitali na pomoč, so se takoj

čela nagibati in posadka ni imela več mnogo upanja na rešitev.

Tedaj so se zaslili na krovu udarci kladiva in hrečanje žage. V notranjosti je posijala luč. Kup človeških trupel se je nenadoma dvignil, toda na tleh je ostalo še mnogo mornarjev, ki so bili hudo ranjeni in se niso mogli več ganiti. Reševalci so hoteli najprej odnesti lahkoranjene, toda ti niso hoteli prej iz podmornice, dokler se ne rešijo hudo ranjeni. Vse gasilne priprave so bile na mestu in tudi funkcionirale. Kljub temu je bila velika nevarnost, da nastane nova eksplozija, ki požene v zrak podmornico. Drzni mornarji so nadaljevali z reševanjem. Pomagali so jim tudi neustrašeni ribiči. Vse je šlo naglo od rok. Kar je ostalo neranjenih in tudi tisti, ki so bili lahko ranjeni, so reševali svoje tovariše. Tisti, ki jih je omamilo samo dim, so prišli kmalu k sebi in se nato vrnili v podmornico, da bi rešili svoje tovariše. Pet ur je trajala borba z ognjem, dokler niso končno rešili vse posadke. Ogenj je popolnoma uničil podmornico. Ostal je samo trup. Pri nesreči sta prišla dva mornarja ob življenje, 12 pa jih je bilo hudo ranjenih.

Na sliki vidimo, kako nevarno ranjene spravljajo v letalo, ki naj jih prenese v bolnišnico.

Bodoča cestna železnica

Inženjer Charles je zgradil novo cestno vozilo, nekaj cepelin, ki ga vleče naprej vijak, kakor pri letalu. Vozilo teče na kolesih in visi na tračnicah. To bi bila nova cestna železnica v Londonu, ki bi tekla nad ulico in tako razbremenila promet in zmanjšala gnečo.

Za tvoje telo**Prva pomoč nezavestnemu**

Če je komu slabo, pomagaj mu takole: 1. Odprni mu ob vratu obleko in če treba tudi prereži mu jo!
2. Odprni okno, da pride v prostor svež zrak!
3. Odstrani takoj vse radovedneže!
4. Ako je nezavestni bled, položi njegovo telo na hrbet, zglavje naj bo nizko!
5. Ako bruha, položi ga na stran!
6. Daj mu pod nos salmijakov cvet!
7. Skropi ga z mrzlo vodo!
8. Ako ne diha, začni z umetnim dihanjem!
9. Ako gre za epileptičnega, naj bo zglavje mehko! Vtakni mu v usta robec, da si ne razgrize jezika! Glej, da se ne rani, ne drži mu udov!

Mnogo ljudi se po nepotrebnem razburja radi srčne napake. Dejstvo je, da tudi ljudje s srčno napako učakajo najvišjo starost, ako svojega srca preveč ne obremenjujejo.

Sir Austen Chamberlain je v ponedeljek dočkal 70 let. Chamberlain je znan angleški politik, bil je minister mornarice, državnih financ in od l. 1924 do 1931 zunanji minister. L. 1926 je bil odlikovan z Nobelovo nagrado kot pospeševalec miru. Chamberlain se zavzema za prijateljstvo s Francijo in je nemški nasprotnik.

Telo ti je bilo v nesrečo

V okolici Castelbolognese je umrla 60-letna kmetica Domenica Totti, ki je bila daleč naokoli znana za najdebelejšo žensko. Tehtala je 160 kg. Njeno življenje je bilo nesrečno. Imela je tako debel ude, da je le z največjim naporom opravljala gospodinjska dela. Le tuptam je šla na kratek izprehod, nato pa je morala zopet sedeti na stol, na katerem je pravzaprav preživela svoje življenje. Kljub temu je vzgojila 6 otrok, 3 moške in 3 ženske.

Zdravniki so dokazali, da ženske, ki nosijo nepokrit vrat, bolj pogosto trpijo za vnetjem vratu, kakor moški.

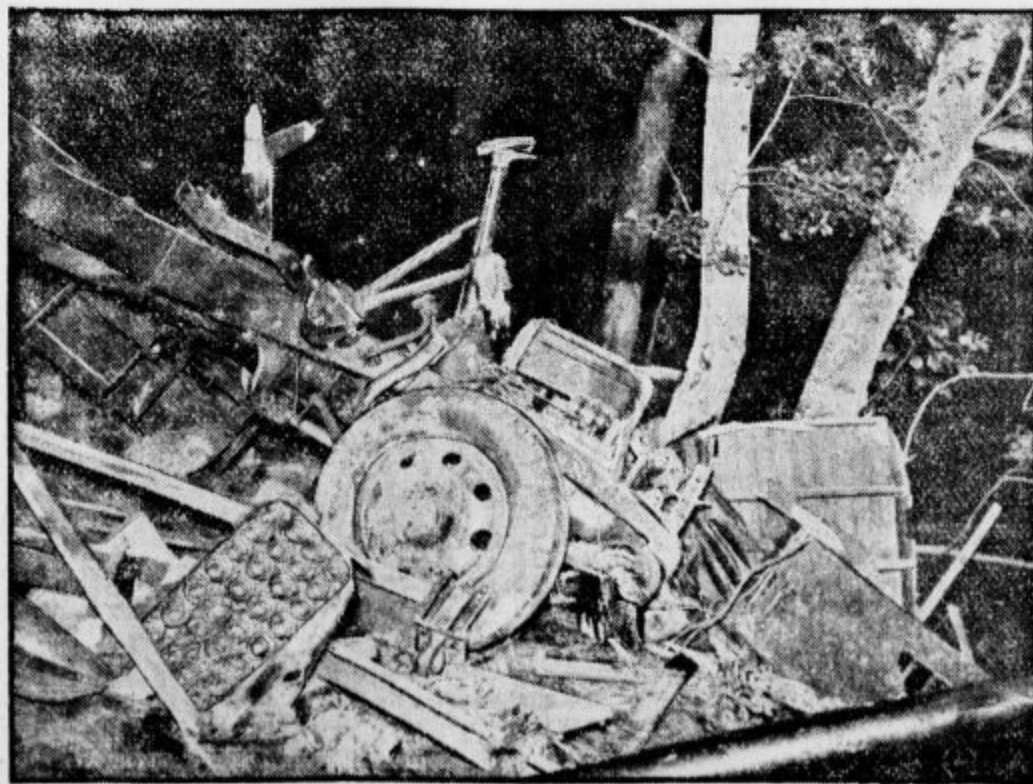
Ali bo van Lubbe obsojen na smrt?

Na obravnavi proti požigalcem nemškega državnega zbora je zavel ostrejši veter. Hitlerjevci so morali priti do zaključka, da svet nikakor ne verjame, da bi mogel sam van der Lubbe zažgati ogromno stavbo in se v tako kratkem času odstraniti. S tem bi bil podan dokaz, da mu niso pomagali hitlerjevci. Obravnava je tako potekala, da ni bilo nikakor mogoče dokazati, da je van der Lubbe res sam zažgal državni zbor. Tedaj so se hitlerjevci odločili za ostrejši kurz. Predsednik je dal sporočiti vsem inozemskim branilecem advokatom Grigorovu, Dečevu, Galagherju in Villiardu, da se morajo odstraniti iz dvorane. Policija je takoj aretirala vse štiri odvetnike in jih odpeljala v zapor.

Pozneje je bilo uradno razglašeno, da so bili inozemski advokati izključeni od obravnave, ker so žalili sodišče. Poleg tega pravi službeno poročilo, da ostanejo branilci v zaporu, dokler jih oblastva ne izžene iz Nemčije.

Van der Lubbe napravi na navzočne zelo žalosten vtis. Mnogi dušeslovci menijo, da sploh ni normalen. Van der Lubbe v splošnem priznava, da se je udeležil požiga državnega zbora; na zadnje vprašanje samo pokima.

Naša slika kaže prizor, ko peljejo obtožence pred sodišče. Spredaj Bolgar Popov med dvema stražnikoma, za njim v ozadju van der Lubbe s sklonjeno glavo.

Človek, kje si?

V bližini Lanarka na Angleškem se je pripetila huda avtomobilska nesreča. Ob življenje sta prišla dva potnika. Z vso brziho je avtomobil zavozil čez breg. Strašen kontrast med razvalinami in drevesjem, ki daje sliki obiležje nekake idile.

Gospodarstvo

Zahteve vinogradnikov

V nedeljo je bil v Beogradu kongres vinogradnikov iz vse države. Na tem kongresu so bile sprejete tudi obsežne resolucije, katere prinašamo v izveščju:

Vinogradniki pravijo, da je lansko leto novi trošarinski zakon preprečil nadaljnje propadanje vinogradnikov in zato zahtevajo, da se zakon bistveno ne izpremeni in da ostane nadalje v veljavi. Pač pa je nepravilno grupiranje točilcev v posameznih krajih, posebno pa v mestih in za državo škodljivo, ker so samo 4 skupine premalo in se mora število skupin povečati. Največ pa škoduje legalnim gostinam krošnjarije z vinom, katero bi bilo treba strogo nadzorovati kakor pač določa zakon.

Zaradi neenake obdelave vina bi bilo potrebno trošarino občin izenačiti na 50 par za liter, šampanjce pa naj plača 5 Din po steklenici. Kongres nadalje zahteva, da naj se predpisi zakona o prepovedi šumnice najstrožje izvajajo. V vsaki banovini naj se osnuje in izdela kataster vinogradniških področij. Ker je naš producent pretežno mali človek, naj zadruga uživa vso podporo oblasti. Za izvoz naših vin, ki je padel od 200.000 bl na neznatne količine, je treba pri trgovinskih pogajanjih doseči prednostne carine, nadalje naj se dovoli

tudi carine prost uvoz sodov za izvoz vina. Vohče naj se preprosto uporaba industrijskih alkoholov za fabrikacijo pijač. Izvršno plačilo davkov naj se zaradi težavnih razmer izvede na najblajši način.

Taksa za merjenje sodov naj se zniža od 10 na 5 Din za liter. Kongres prosi vlado, naj spravi antialkoholno gibanje v prave meje, namreč k polnjenju prekomernega uživanja močnih alkoholnih pijač, da se s socialnim delom na eni strani ne povzroča antisocialne posledice za milijon in pol vinogradniškega prebivalstva v državi na drugi strani. Glede zakona o zaščiti kmeta je kongres vladi hvaležen, konstatira pa, da je več škodoval kot koristil, ker je uničil kreditno sposobnost kmeta. Zato naj se omogoči individualna konverzija kmetijskih dolgov po Agrarni banki z izdajo državnih not, ki bi se istočasno z odplačilom potegovala iz prometa. Za izvoz dalmatinskega vina v notranjost države naj se odobre ugodnosti na železnici. Enološke postaje naj dobe dovolj materiala in prostorov za predavanja. Dovolitev slajenja mošta naj se raztegne tudi na veltrejševce in naj se vsa postopka poenostavi.

Pojemalni denar (Schwundgeld)

Gospodarska kriza je prinesla s seboj mnogotera razmišljanja o krizah in o ostalih narodnogospodarskih problemih. Posebno radi se sudejo ti predlogi na polju denarstva, kjer najbolj bujno cveto razne teorije, po katerih bi se dala izvesti sanacija vsega gospodarstva na svetu. Že v naravi sami je dano dovolj polja za premišljanje o teh zadevah, ker je s tega vidika gospodarsko življenje bolj komplicirano kot če ga gledamo samo z blagovne strani in izločimo denarni plašč, ki da nam zakriva pravi pogled stvari. To je v narodnem gospodarstvu že star spor, ki pa ne more biti enostransko rešen. O teoretičnih, ki iščejo razlage, pa tudi izhoda samo na denarni plati gospodarskega življenja, je že dejal nek znan teoretik, da delajo za vzrok industrijskega cikla (razumeti v pomenu konjunktura) ekspanzijo in kontrakcijo kredita, ki sta samo simptom menjajočih se period industrijskega cikla.

Poleg tega je prineslo tekoče leto s seboj Rooseveltov veliki eksperiment, ki skuša poleg izražanja drugih faktorjev vplivati na preokret v konjunkturi z denarne strani. Rezultati so sicer že tu, toda končne sode še ne moremo dati, ker še ni zaključena doba eksperimentov in še dajl časa ne bo.

Zadnje čase je prišla k nam v državo tudi propaganda za takozvan pojemalni denar (Schwundgeld) tudi k nam. Vzgled za to smo dobili pri naši sosedi v Avstriji, kamor so hodili se učiti najbrže tudi drugi gospodarstveniki. V čem je bistvo tega denarja?

Schwundgeld

Prvi je to misel prinesel Nemec Silvio Gesell, trgovec v Argentini, že leta 1890. Toda kasneje je ta misel zamrla in je šele leta 1930 doživela oživenje. Bilo je to v Nemčiji in Avstriji. Do praktične izvedbe pa je prišlo v največjem obsegu v avstrijskem mestecu Wörgl lani.

Princip tega denarja je v tem, da izgubi po gotovem času kot blago del svoje vrednosti. Dotični denar mora tedensko ali mesečno izgubiti nekaj na svoji nominalni vrednosti s tem, da se nanj prilpejijo znanke za vsoto, za katero se nominalna vrednost denarja zmanjša. Posledica tega je pospešena cirkulacija denarja, kar povzroča oživenje prometa itd.

(Dalje sledi.)

*

Oddaja raznih del. Dne 3. nov. se bo vršila pri inženjerskem oddelku Kom. drav. div. obl. v Ljubljani otertna licitacija glede oddaj raznih del (zgradba vodovoda, instalacija električne razsvetljave, zgradba supe za ognjeasno orodje, zgradba žične ograje, instalacija električnih zvoncov itd.). — Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.

Dobave. Ravn. drž. rudnika Kakanj sprejema do 26. t. m. ponudbe glede dobave 2000 m jeklenih vrvi, 1000 komadov smirkovega platna, 20.000 kg negašenega apna, 30 kg konoplje, 50 m gradla za zastore, 50 klobčev vrvi za zastore, 800 kg žebelj, 5 kg tapetinskih žebelj, 22 komadov pločevine iz železa, 4000 kg tračnikov ter glede dobave ključavnic. — Ravn. drž. rudnika Krika sprejema do 2. nov. ponudbe glede dobave gumijevih cevi, orodnega jekla, izolirnih trakov in barbarskega materiala. — Ravn. drž. želez. Vares sprejema do 8. nov. ponudbe glede dobave 25 kg srebrnega nitrata, 50 kg amonijskega, 35 kg kristalne sode in 25 kg gumiarabike. — Dne 17. nov. t. l. bo pri ravn. pom. prometa v Splitu otertna licitacija glede dobave motovozov. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 4. nov. bo pri dravski delavnici v Ljubljani otertna licitacija glede dobave 4110 komadov raznih vijakov z maticami, 3000 komadov matic, 10.300 komadov položnic, 4800 komadov zavit, 9000 komadov vijakov za les, 2755 kg raznega železa, 50 kg jekla, 300 kg karbida, 150 kub. m kisika, 25 kg tovozne masti, 25 kg petroleja, 51 kg krede, 55 kg žebelj, 200 komadov steklenega papirja ter raznega orodja. (Pogoji so na vpogled pri isti delavnici, Kobariška ulica 43.) — Gradbeni oddelek ravn. drž. žel. v Ljubljani sprejema do 24. t. m. ponudbe glede dobave 1500 komadov lopat. — Ravn. drž. želez. Vares sprejema do 25. t. m. ponudbe glede dobave 200 parov čevljev z lesenimi podplati, 100 komadov vil za koks, 620 komadov žaric, 5000 kg profilnega železa, 1 peči za kopalnico, 1 kopalne kadi, 11 komadov zidnih umivalnikov, 60 komadov rudarskih železnih karbidnih svetilk, 50 kg črnega izolirnega laka, 150 čipčev, 60 kv. m gumijastih plošč, 10 komadov usnatih kolut, 50 kg nikelnaste soli (Nickelsalz Phönix in Mars), 700 kg natrijevega nitrata, 250 gr natrijevega hidroksida, 50 gr mangansuperoksida ter glede dobave sestavnih delov naprave za šablunarjanje; do 1. nov. na glede dobave traku za kočnice. — Ravn. drž. rudnika Krika sprejema do 2. nov. ponudbe glede dobave 600 komadov žag za železo in 50 kg podložnih plošč. — Kom. pom. arz. Tivat sprejema do 5. nov. ponudbe glede dobave angleškega kamena; do 7. nov. glede dobave 1000 metrov brodskega kabla; do 8. nov. pa glede dobave hrastovega lesa, železne pločevine, kotnega železa, okroglega železa, jekla, zakovice, plinskih cevi, vijakov itd. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Oddaja del za popravilo fasade paviliona št. 1 vojašnice »Jelače« v Zagrebu se bo vršila potom pismene pogodbe dne 23. t. m. pri inženjerskem oddelku komande savske divizijske oblasti v Zagrebu. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.)

Oddaja knjigovskih del se bo izvršila s pismenimi ponudbami, katere je vložiti do 9. nov. pri ravn. drž. rudnika Krika. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Borzo

Dne 17. oktobra 1933.

Denar

Neizpremenjena sta ostala Curih in Praga. Trst je narastel, dočim so vsi drugi tečajji bili nižji. Avstrijski šiling je bil na ljubljanski borzi zaključen po 8,75, v Zagrebu po 8,53 in v Beogradu po 8,575.

Grški boni so notirali v Ljubljani 40,50 zaključek, v Zagrebu 40—40,50 (40) in v Beogradu 39 den. (40).

Ljubljana. Amsterdam 2306,51—2317,87, Berlin 1359,03—1369,83, Bruselj 797,24—801,18, Curih 1108,35—1113,85, London 180,42—182,02, New York 3952,71—3980,97, Pariz 223,88—225, Praga 170,12—170,98, Trst 300,79—303,19.

Promet na zagrebski borzi je znašal brez kompenzacije 49.889 Din.

Curih. Pariz 20.1975, London 16.21, New York 355, Bruselj 71,85, Milan 27,15, Madrid 43,125, Amsterdam 208,075, Berlin 122,50, Dunaj 72,67 (57,25), Stockholm 83,60, Oslo 81,50, Kopenhagen 72,40, Praga 15,35, Varšava 57,80, Atene 2,90, Carigrad 2,50, Bukaresta 3,05.

Dunaj. Dinar notira 8,84 den. Pariz. Ob 11,45. New York 17,75, London 80,375. Zlato v Londonu 130/11 in pol.

Vrednostni papirji

Danes je tendenca za vojno škodo ostala neizpremenjena, dočim so dolarski papirji popustili. Tudi begl. obv. so bile v Beogradu slabše. Promet je znašal na zagrebski borzi 200 kom. vojne škode in 300 dol. 7% Bler. pos.

Ljubljana. 7% inv. pos. 50 den., agrarji 26—27, vojna škoda 241—243, begl. obv. 36—38, 8% Bler. pos. 35—37, 7% Bler. pos. 34,50 den., 7% pos. DHB 46 den.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 50—53, agrarji 26,50—28,50, vojna škoda 241—242 (241), 10. 240 den., 11. 241 den., 12. 241,50—243, 6% begl. obv. 36—37,50, 8% Bler. pos. 35,50—37, 7% Bler. pos. 34—35 (34,50, 35), 7% pos. DHB 44—48. — Delnice: Priv. agr. banka 223—225, Sečera Osjek 135—150, Impex 50 den., Trboveljska 80—100. — Beograd. Narodna banka 3600 den., Priv. agr. banka 220—222 (223, 220), 7% inv. pos. 51,5—52,5, agrarji 26,50—28, vojna škoda 240—241 (240, 239), 12. 241—242 (242, 241), 6% begl. obv. 36,90—37,10 (37,30, 36,90), 8% Bler. pos. 37,50 bl., 7% Bler. pos. 34—35,50 (34,50).

Dunaj. Donavsko-savsko-jadran. 53,80, 12,95, Länderbank 16, Narodna banka 147, Steg 16,25, Alpine 9,60, Rima 20,15, Trboveljska 11.

Žitni trg

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet: 45 vagonov.

Sombor. Vse neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet: 47 vagonov.

Živina

Dunajski prašičji sejem 17. okt. Pripeljanih je bilo 7425 prašičev in 5126 speharjev, skupno 12.551 glav, od tega iz Avstrije 4700, iz inozemstva pa 7851. Cene so bile sledeče: speharji 1,35—1,37, stari 1,20—1,32, kmetijski 1,38—1,45, križani 1,38—1,50, prašičji 1,35—1,60 šil. za kg žive teže. Pri mirnem prometu so cene prašičjev popustile za 5 grošev, zaradi živahnega povpraševanja pa so se speharji, posebno ogrski veleposestniški podražili za 1—2 groša.

Boj s puškinim kopitom

Pred okrožnim sodiščem v Mitrovici je bila te dni obravnava proti bratom Vendelinu, Gjuru in Antonu Hadravi ter Miloradu Paniću iz Illova. Ti so 20. septembra napadli hišo Andreja Počandija ter s sekirami in koli razbili vrata in okna. Ko so vdrli skozi vrata, je Andrej skočil proti napadalcem s sekiro in zamahnil proti Paniću. Ta pa je zagrabil za sekiro, za katero sta se pričela oba boriti. Počandijevi otroci so stekli po sorodnika Martina Anosenca, ki je s puško pritekel braniti Počandijevce. Ko je ustrelil iz oddaljenosti 60 m, so vsi štirje napadalec stekli proti Martinu, ga obkolili in razorožili ter ga nato strahovito razmesarili. Z njegovo lastno puško so mu razbili glavo, da je bil takoj mrtev. Strel iz Martinove puške je ranil Vendelina. V času, ko so napadalec tolkli Martina, jih je ta prosil: »Bratje, nikar me ne ubijte!«. Napadalec pa so surovo odgovorjali: »Paprikaš napravimo iz tebe za večerjo!«. Bratje Hadravi so bili v sporu s Počandijem in Anosencem, ker je Anosencev pastorek v družbi s Petrom Počandijem nedavno ubil nekega njihovega sorodnika. — Pred sodiščem so skušali ubijalec svoj zločin omiliti, kar pa se jim ni posrečilo ter je vsak od njih dobil po štiri leta ječe.

Ali je žarnica dobra

TUNGSRAM

Sport

ali slaba? Po njeni zunanjosti tega ne morete ugotoviti. Svetlobni efekt in poraba toka se pokažeta šele ob uporabi. Večkrat ste se že zmotili: Luč je bila slaba — račun za porabo toka pa strašno velik! Kupujte vsled tega ekonomično žarnico, katera da ob mali porabi toka najboljšo svetlobo:

Smučarski plebiscit

Smučarjem in tujkoprometnim interesentom v prevdarek.

Predsedal sem v zadnjih sedmih zimah vso Slovenijo, zbral vse poglobitno zimskosportno gradivo, rokopis za

ZIMSKI VODNIK PO SLOVENIJI

gre h kraju. Knjižica lahko izide hkrati s snegom za Božič, ako le to hočejo tisti, katerim v prid je bilo to delo izvršeno. Vodnik bi nudil jaseh pregled, kaj vse more nuditi Slovenija v beli odeji, bil bi zanesljiv kazipot vsem jugoslovanskim zimskim sportnikom, ter se prav posebno v interesu naših hotelirjev, gostilničarjev, planinskih gostišč, železnic, avtobusnih in drugih podjetij.

»Zimski vodnik po Sloveniji«, lično v platno vezana stvarca žepnega formata, bi imel približno isto obliko kakor »sto izletov po Gorenjskem, Dolenjskem in Notranjskem«, nad 200 strani drobnega tiska s srbohrvatskim tolmačem. Za splošnim delom je obdelanih 12 krajev s hribi in dolinami: Zasavje, Ljubljana, Dolenjsko (2 oddelki), Notranjsko, Gorenjsko (7 oddelkov), Savinjska, Saška, Mislinjska dolina, proga Celje—Maribor, Pohorje, Dravska in Mežiška dolina. Iz teh krajev je podrobno opisanih 150 zimskosportnih postojank in 170 smučarskih izletov, omenjenih nad 260 smučarskih vežbišč, okrog 40 sankališč, vse skakalnice in ledišča. Na knjigi je poleg zimskih sportnikov direktno interesiranih okrog 500 gostišč (tujkoprometnih interesentov).

Smučarji in gostilničarji! Prevdarite, prosim, in se čimprej izjavite: Jeli po 50 letih našega zimskega sporta in turizma že čas, da izide vodnik, ki podrobno obravnava Slovenijo v zimskosportnem pogledu, ali menite, da je za našo revno deželo boljše, da taka propaganda zanjo še nadalje izostane? Kaj je koristnejše za Slovenijo in Jugoslavijo: da nam vedno več gostov (posebno petičnejših) — n'ha ja — čez mejo v Avstrijo in drugam in da tam več potrošijo za ono, kar bi pri nas lahko ceneje dobili, ali je pametnejše, da jih k nam privabimo? Jeli boljše, da izvedo smučarji, katerim izletom so kos na smučeh in kod ter kako se obvarujejo zablod in nevarnosti, ali je boljše, da čim več ljudi ponesreči, zbolji in da se bolnišnice po n'potrebem polnijo še s smučarji? Stavil bi lahko še druga vprašanja, pa ne smem preveč izrabljati uredniške po-trpežljivosti.

Povedal sem, kar mi je bilo pri srcu, besodo imate sedaj smučarji in tujkoprometni interesenti. Ako bo dovolj naročnikov za knjigo, da lahko riskiram tiskovne stroške, bo izšla, ako pa zanjo ni dovolj zanimanja in me-nite, da nam ni potrebna, bom mirno še na ta rokopis zapisal R. L. P. in ga položil a. a. kakor rokopis »Gornji Jadran« in »Karavanke«.

Zimski vodnik po Sloveniji bi stal za subskribente 40 do 45 Din. Čim več bo naročnikov, tem nižja bo cena. Naroča se pri avtorju po dopisnici (prosim za čitljiv naslov), plača pa v teku 14 dni po prejemu knjige po položnici.

Rud. Badjura.

Ljubljana, Knaflejeva ulica 97.

Ilirija : Hermes

Kot nadaljevanje jesenskega podzveznega prvenstva LNP, se srečata zopet po dolgih treh letih v prvenstveni borbi gornja kluba. Ta tekma bo višek jesenske nogometne sezone v Ljubljani. Za tekmo vlada posebno v Ljubljani poleg Primorja dva, brez dvoma najmočnejša in najboljša kluba v Ljubljani. Tekma sama na katero se še povrnemo bo kot nekoč derbi med Ilirijo in Primorjem — jesenski derbi v Ljubljani. Tako Ilirija kot Hermes se že sedaj oba mežlično pripravljata za ta boj, tako da se obeta za nedeljo sportnemu občinstvu res prvostni sportni užitek. V predtekmi nastopita B moštvi obeh klubov.

Ligine tekme prihodnje nedelje

V nedeljo nastopijo v državni ligi naslednji pari: BSK—Jugoslavija, Concordia—Hašk in Hajduk—Slavija (S.)

Drž. prvenstvo v teži atletiki

Za naše državno prvenstvo v rokoborbi je nastopilo v Zagrebu 50 tekmovalcev iz Zagreba, Beograda, Subotice, Sarajeva, Maribora in Koprivnice. Doseženi so bili ti-le rezultati:

Prvenstvo klubov: 1. Sparta (Zagreb) 17 točk; 2. Croatia (Zagreb) 12 točk; 3. Jugoslavija (Beograd) 8 točk. Mariborski Maraton je na 6. mestu z 2 točkama.

Prvenstvo posameznikov (samo prvaki): Bantam: Schmeberger, Croatia (Zagreb); peresna: Branković, Croatia (Zagreb); lahka: Minolta, Sparta (Zagreb); polrednja: Pripič, Sparta (Zagreb); srednja: Janež, Sparta, (Zagreb); polteška: Ju-

hasz, Jugoslavija, (Beograd); na drugem mestu je Pireher, Maraton (Maribor); težka: Zupan, Sparta (Zagreb).

*

Smučarski klub Ljubljana. Pod vodstvom g. prof. Dobovška se vrši v human. gimnaziji v Tomanovi ulici telovadba za tekmovalce, vsak terek in četrtak ter za ostale člane vsak ponedeljek ob 18.30 do 20. Trening je za tekmovalce obvezen. Vabimo vse člane in tudi članice, naj se te korisne telovadbe udeležijo v čim večjem številu. — Smok!

...ta slovenske lahke atletike. Naši fantje, ki so s svojimi hrvatskimi in srbskimi tovariši izvojevali naši državi na letošnji luhkoatletski olimpijadi v Atenah častno drugo mesto. — Od leve na desno stoje: Bručan (II.), Zorja (Pr.), Starman (II.), Gaberšek (Pr.), Zupančič (II.), Sporn (II.), Krevs (Pr.) Stepišnik (II.), Kovačič (Pr.)

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sreda, 18. oktobra: 12.15 Plošče 12.45 Poročila 13.00Cas, plošče 18.00 Komorna glasba. Radio-kvintet 18.30 Radio orkester 19.00 Kaj je soditi o prvotnem enobitju človeka (Fr. Tersegav) 19.30 Literarna ura: Novejši francoski romani (M. Jarc) 20.00 Pevski koncert g. Julija Beletta 20.45 Klavirski koncert g. Cerepnina 21.35 Radio orkester 22.00 Cas, poročila, Radio-jazz.

Cetrtek, 19. oktobra: 12.15 Plošče. 12.45 Poročila. 13.00 Cas, plošče. 18.00 Otrok in učenje (Marija Kmetova). 18.30 Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj). 19.00 Srbohrvaščina (dr. Rupel). 19.30 Plošče po željah poslušalcev. 20.00 Glasbeno oblikoslovje (dr. Dolinar), ilustrirano z Radioorkestrom. 20.45 Klavirska harmonika, izvaja g. Breznik ml. 21.15 Pevski koncert ge. Zorke Levčnikove. 21.45 Cas, poročila, 22.00 Radio orkester.

Drugi programi

Sreda, 18. oktobra:

Beograd: 19.00 Radio orkester 20.00 Prenos iz Ljubljane — Dunaj: 17.05 Skladbe avstrijskih skladateljev 19.00 Koncert vojaške godbe 20.10 Vokalni koncert — Budimpešta: 13.30 Orkestralni koncert 16.00 Ciganska kapela 22.00 Arije iz oper — Leipzig: 18.00 Vokalni koncert 19.00 Koncert cerkvene glasbe — London: 20.00 Radio orkester 21.00 Koncert vojaške godbe — Praga: 20.05 Simfonični koncert češke filharmonije — Rim: 21.00 Opera »Dekle z zapada«, Puccini — Varšava: 16.55 Koncert solistov (sopran, čelo) 20.00 Koncert za kitare 21.15 Klavirski koncert.

Cetrtek, 19. oktobra:

Beograd: 20.00 Kvartet za klavir, violino, violo in čelo; 20.50 Koncert skladb Gounoda. — Dunaj: 17.30 Vokalni koncert; 19.00 Orkestralni koncert; 20.45 Koncert simf. orkestra. — Budimpešta: 13.30 Salonska kapela; 17.30 Operni orkester; 20.30 Sonate za klavir; 22.35 Vokalni koncert. — Leipzig: 16.00 Zabavni koncert; 21.00 Joderji in pesmi z lutnjo. — London: 21.00 Orkestralni koncert; 22.00 Koncert za orgle. — Milan: 20.30 Varietjski večer; 22.00 Koncert vojaške godbe. — Praga: 19.10 Vojaska godba; 20.20 Orkestralna glasba; 22.30 Višegrad, simfon. pesnitev, Smetana. — Varšava: 15.40 Lahka glasba: orkester in petje; 21.15 Koncert simfon. orkestra.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

Drama

Začetek ob 20

Sreda, 18. oktobra: »Pravica do greha«, premijera. Red Sreda.

Cetrtek, 19. oktobra: »Sveta Ivana«, Red Cetrtek. Petek, 20. oktobra: Ob 15: »Pohujšanje v dolini šentiljorjanske«. Dijaska predstava po globoko znižanih cenah (sedeži od 5 do 14 Din, stojšča 3.50 in 2 Din).

Opera

Začetek ob 20

Sreda, 18. oktobra: Zaprto. Cetrtek, 19. oktobra: »Ol-Of«. — »Začarani pič.« Premijera. Red C.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; izenitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka petlina vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znak.

Službe iščejo

Šivilja
gre na dom šivat. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 12219. (a)

Služkinja
za vsa hišna dela, zmožna nekoliko kuhanja in ki je več let služila v eni službi, želi zaposlitve. Sv. Jakoba trg 5. (a)

Spretna šivilja
gre na dom za 24 Din dnevno. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Šivilja« št. 12327. (a)

Pekovski pomočnik
išče službo za takoj ali za 1. november. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12326. (a)

Fant
19 let star, išče službo kjerkoli. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12341. (a)

Vajenci

Vajenca
v trgovino mešanega blaga sprejme Em. Fux v Metliki. (v)

Učenka
za trgovino, ki ima veselje do ročnega dela — se sprejme. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 12344. (v)

Posrestva

Vila
s 3 sobami in pritliklinami se odda: Koseze št. 25. Mesečna najemnina Din 500.—. Več se izve pri oskrbniku istotam. (p)

Visokoprtilčna hiša
z dvema trisobnima stanovanjima prodam iz proste roke. — Vprašati pri lastniku, Stražišče št. 280, Kalvarija. (p)

Parcelo
pod Šmarno goro, na lepem kraju, prodam. Pripravna za letoviško zgradbo. Ponudbe pod »Ugodna naložba« št. 12329 na upravo »Slovenca«. (p)

Pouk

Šoferska šola E. Čeh
(bivša Camernikova šoferska šola) Ljubljana, Dunajska c. 35 šola za poklicne šoferje in amaterje. Prospekti in pojasnila zastoj in franko.

Samo 2.50 Din
plačate za pouk v nemščini ob večernih urah! Ponudbe poslati pod šifro »Uspešen pouk« št. 12288 upravi »Slovenca«, nakar dobite vsa potrebna pojasnila. (u)

Službo dobe

2 viničarski družini
z dobrimi delovnimi močmi — se sprejmejo do 11. novembra 1933. — Tivckelovo oskrbnišvo, Krčevina pri Mariboru. b

Hotelsko sobarico
pošteno, starejšo, sprejem. Plauc, Glavni trg, Maribor. (b)

Uradnika
za samostojno voditev podjetja, z vlogo 50.000 do 100.000 Din gotovine, sprejem takoj proti mesečni plači 2500 Din in dobri obrestmi. Ponudbe na podružnico »Slov.« v Celju pod zn. »Dobra eksistenca« št. 12354. (b)

Raznašalca
za pecivo sprejem. V poštev pridejo tudi pekovski pomočniki. Maks Lempl, — Cerklje pri Kranju. (b)

Stanovanja

Stanovanje
lepo, solčno, snažno, s 3 sobami in pritliklinami, v lepem delu mesta — se odda s 1. novembrom t. l. Ogleda se lahko med 11 in 12 ur v Levstikovih ulici 21-II., desno. (č)

Stanovanje
za upokojenca na Bledu, 2 sobi s pritliklinami in vrtom za 165 Din mesečno. S tem je vezana oskrba vile kot prijeten postanski posel za upokojenca, ki ima zanimanje za cvetlice in sadno drevje. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Izredna prilika« 12108. (č)

Opremljeno sobo
lepo, v centru, na najlepšem kraju, oddam. Cena 300 Din. Naslov v upravi »Slovenca« št. 12328. (s)

Vnajem

Trgovski lokal
se odda s 1. novembrom v palači »Dunav« v Beethovnovi ulici. Vsa pojasnila pri Splošnem Jugoslovanskem Bančnem društvu, podružnica Ljubljana, v palači »Dunav«. (n)

Lep travnik
40.000 m², napredaj v celoti ali v manjših parcelah. Poizve se pri Urbanu, mlinar, Dragomelj. (p)

Posestvo
solčna lega, bližina Ljubljane, z vsem orodjem napredaj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Gorenjska stran« št. 12330. (p)

Hiša sredi Vrhnike
zelo ugodna za trgovino ali gostilno — napredaj. Krže Franc, Vrhnika, Stara cesta 115. (p)

Kupimo

Srebrne krone
staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN — Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina

Orehe
letošnje, zdrave — kupim vsako množino proti takojšnjemu plačilu pri prevzetju. Ponudbe z navedbo cene in množine, kakor čas dobave vposlati na Alojzij Planštein — Senovo pri Raihenburgu. Istotam se sprejme bolj prijetna gospodinja k dve-ma moškima osebama. (k)

Glasba

Klavirji! Planini!
Kupujte na obroke od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster, Petr. I., Hözl. Stiglj originalni, ki so nesporno najboljši! Lahka precizna mehanika. Prodaja jih izključno le sodni izvelec in b. v. učitelj Glasbene Matice **Alfonz Breznik** Aleksandrova cesta 7. Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov in strun

Obrt

Oves in koruzo
kupite najceneje pri tvrdki A. VOLK. LJUBLJANA Veletrgovina s žitom Resljeva cesta 24.

Telefon 2059

Premog suha drva
Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Prodamo

Ce avto svoj stari prodajal a? motorja bi znebil se rad. Brž kupcev ti mnogo prižene Slovenec najmanjši? Insevat

Otroški voziček
globok in sportni — se poceni prodaja. Sv. Petra cesta 52. (l)

Nogavice, rokavice
in pletenine Vam audi v veliki izbiri oauogodne in naiceite tvrdka Karl Prelog Ljubljana. Zidovska ulica in Stari trg (l)

Sveže kisel zelje
(tudi v glavah — sarma) se dobi dnevno v trgovini z živili I. Sirk nasl. Josip Skaza, Maribor — Glavni trg — rotovž. (l)

Mizarji
Najcenejše vezane plošče jelšev. bukove. Okoume, Panel v velikosti 220/122 in 200/122 doblite po najnižjih cenah v vrniskem »klu« Ljubljana, Dunajska 31

Kisel zelje repo, sarmo
prvovrstno, v sodih, po najnižji ceni dobavljiva: Homan, Sv. Petra c. 83.

Puh za pernice

Ia beli Din 230.— sivi „ 140.— Lepo perje po Din 25.—, 35.—, 56.—, 95.—, 180.— kg. Puhaste odeje po naročilu najcenejše izdeluje

RUDOLF SEVER MARIJIN TRG ŠT. 2.

Nogavice, rokavice
robce, perilo, torbice, kravate nizke cene samo pri **PETELINC-u** Ljubljana ob vodi blizu Presernovega spomenika.

Cviček

originalni doblite v **Centralni v.arni v Ljubljani**

Damske plašče

najceneje nudi **I. Tomšič, Ljubljana** Sv. Petra cesta 38 Izdelava po meri.

Specialno izbiro modnih hlač in pumogarc doblite najceneje pri **Preskerju, Sv. Petra c.**

Vino in vinski mošt
sladek! Osrednje vinarске zadruge za Jugoslovijc — Kongresni trg št. 2. (l)

NEVESTE!

Najlepši okras Vašega doma je perilo, zavese, posteljna pregrinjala! Najfinejše in najtrpežnejše ga okrasite z vezanjem od tvrdke

MATEK & MIKEŠ, LJUBLJANA, poleg hotela Štrukelj.

Izdelujemo gumbnice, prebadamo šablone, predtiskujemo čisto ženska ročna dela, imamo specijalni entel za obleke in volane, ažuriramo in entlamo. Vsakdo že ve, da imamo največjo in najmodernejšo vezilnico. Ker sami delo sprejemamo, ga sami nadziramo, zato Vas najboljše postrežemo.

Privatni učni tečaji

Instrukcije daje s strokovnim nadzorovanjem učenja in temeljitim ponavljanjem bivši profesor. Poučuje posamezno in v skupinah — proti najnižjemu honorarju. Naslov v upravljalni št. 12.188.

Kakor pošteevanka jasno je

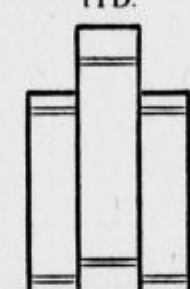
da moramo dinar 7 krat obrniti, preden si kaj kupimo. — Ko ga boste obrnili sedmič, pridite po plašč k nam

IGLIČ, Tavčarjeva ulica 3.

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon) lahko plačate naročnico za »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba« naročate inšerate in doblite razne informacije — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonika števil 3030.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKÉ ZVEZKE - MAPE
OBJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNIČA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
IL NADSTROPJE

Gospodarska zveza, Ljubljana

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, kolonialno in soecerijsko blago, kmetijske stroje in orodje, umetna gnojila, cement, premog itd.
Prvovrstna moka Desider Forgacs Bačka Topola zopet stajno na zalogi.

Razglas

Proda se v konkurzni sklad zapuščine po pok. **TERDINA FR.**, trgovcu v Ljubljani, Stari trg št. 17

spadajoča zaloga specerijskega in kolonialnega blaga ter trgovski inventar v celoti. Ponudbe je staviti do 25. t. m. podpisane upravitelju konkurznega sklada, ki daje ponudnikom zaželjena pojasnila.

Dr. Lovrenčič Ivan, odvetnik v Ljubljani, Tavčarjeva ulica št. 12.

Izšla je Izšla je
in se dobiva
v Jugoslovanski knjigarni. Prodajalni Ničman, v vseh drugih knjigarnah in boljših trgovinah

Družinska Pratika
za leto 1934

z zelo bogato vsebino in krasnimi slikami, ki so same vredne nabavne cene

Din 5.—
za izvod, po pošti 50 par več.

FOTOAPARATE

svetovnih tordk Zeiss-Ikon, Rodenstock, Voigtlander, Welta, Certo t. t. d. ima vedno v zalogi **FOTOTRGOVINA** **JUGOSLOVANSKE KNJIGARNE** v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5

+
Naznanjamo žalostno vest, da je naš ljubljani sin in brat, gospod

Drago Ivanišević
brivski mojster

v torek, dne 17. t. m., po kratki in mučni bolezni, bogudvano umrl.
Pogreb dragoga pokojnika bo v sredo, dne 18. oktobra t. l. ob pol 4 popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 17. oktobra 1933.

Aleksandra Rahmanova: Dijaštvo, ljubezen, Čeka in smrt

Do treh ostaja v sobi. Vse tiho je v njej. Le časih zašume listi, ko jih obrača, ali zaškrta pero po papirju. Točno ob treh odmakne stol od pisalne mize in potem se obleče.

Za opravo porabi več skrbi in časa kot katera koli dama. V njegovi sobi visi veliko zrcalo, ki pa ne seže do tal. Zato hodi vedno v salon in se ogleduje v velikem trumojem od vseh strani, se približuje ogledalu, dela vse mogoče kretnje in neprestano spreminja obraz.

»Aleksandra Lvovna, ni tako enostavno uganiti, v kakšnem nastroju bom zvečer in kako naj se oblečem temu primerno!«

Ko sem šla včeraj slučajno skoz salon, me je ustavil in me z najresnejšim obrazom vprašal:

»Aleksandra Lvovna, ali se Vam ne zdim danes nekoliko utrujen in bled? Kaj menite, ali mi zato ne bo najboljše pristojala črna obleka in ovratnica s krizantemami?«

»Ali za učenjaka ni čisto vseeno, kakšno ovratnico si vzame,« sem vprašala in nisem mogla popolnoma zakriti zaničljivosti. »Najvažnejši je vendar razum in ne ovratnica, vsaj pri učenjakih!«

»Nikakor ne, se je smehljaj, zelo se motite zaradi svoje »prevelike mladosti«. To je njegov najljubši izraz. Obleka je za moškega prav tako važna kot za žensko. Obleka je tisto potrebno ozadje, ki mora odjekniti in podčrtati, kar se prav v tem trenutku zdi važno.«

Pri mizi zna izborno zabavati. Kometira kot ženska in ima pri ženskah velikanski uspeh. Po obedu gre predavati. Sijajen govornik je, predaval-

nica je mnogo premajhna za vse slušatelje, od vseh fakultet prihajajo k njemu. Med njegovimi slušatelji so v pretežni večini dijakinje, ki ga obožavajo. Celo nedijaki prihajajo, zlasti dame iz »boljše družbe«. Med njegovimi častilkami je tudi docentka za bakteriologijo, Jekaterina Pavlovna Kalinnikova, žena profesorja z medicinske fakultete, jako interesna gospa.

Po osmih prihaja docent domov. Po večerji dela obiske ali pa ostane med našimi gosti. In če nikogar ni, gre do pisarne mojega očeta, kjer jaz študiram, potrka in vpraša:

»Aleksandra Lvovna, ali smem za trenutek?«

Toda ta trenutek traja navadno dve uri in ti ponočni pogovori skrajno vznemirjajo mojo mater.

»O čem je govoril s teboj?« je vprašala nekoč.

»O ljubezni in o ženi.«

Materi se je pojavil na obrazu obup.

»In ti?«

»Jaz poslušam, ko govori o ljubezni in o ženi, sem rekla in objela mater: »Nikar se ne vznemirjaj, mamoočka. Čim več govori o tem predmetu, tem manj mi je všeč!«

»Pa povej mi vendar, kaj pravi?«

»Pravi, da ženi ni treba imeti razuma, da je le lepa in se zna »pritisniti« k moškemu. To je njegov poseben izraz, »pritisniti« se.«

»In kaj še?« je mati dalje zaslisevala.

»In da bi ženi izpil dušo kakor Peročin, da bi jo potem kot ovenelo cvetko vrgel na prašno cesto.«

Materin obraz je izražal grozo.

»In kaj še?«

»In da moški ne more ljubiti samo ene žene, da dvojna morala ne bo nikoli prenehala, to se pravi, da sme žena ljubiti samo enega, moški pa »več.«

Pečorin v Lermontovem »Junaki našega časa«.

Mati ni vpraševala dalje, jaz sem pa nadaljevala:

»In potem je rekel, da je pristna, velika, resnična ljubezen nesmisel in nekaj strahovito dolgočasnega, da je najvažnejša in najlepša zaljubljenost, da bi bilo najlepše. Čisto žensko dušo zbežati, jo k ljubezni prisiliti in jo potem zavreči, potem pa to igro z drugo ponoviti. Sicer pa meni, da jih je možno ljubiti tudi več istočasno, da je to še bolj zanimivo. In potem pravi, da ne more delati, če ni imel prejšnji večer sestanka s kako »plavaloskico.«

»Pravi, da so najlepše ženske blondinke z rjavimi očmi. Pa ni treba, da so ravno blondinke, tudi brunetke ga užigajo. Sicer pa vse ženske imenuje »plavaloskice«, to mu je nekak terminus.«

Mati je bila vsa proč. Zdaj jo muči misel, da mora živeti z Don Juanom iz Moskve pod isto streho, ki gazi vse pojme spodobnosti in npravnosti. Tako se ji zdi, kot bi sedela na sodu smodnika.

Doslej še ni nobeden z menoj govoril o teh stvarih in da bo ravno docent tisti, ki bo prvi našel to snov z menoj, nisem niti najmanj pričakovala. Ko je prvokrat pri meni potrkal in sem slišala njegov glas, mi je začelo srce nemirno utripati. Mislila sem, zdaj bo z menoj »učenec« govoril in slišala bom to, po čemer najbolj hrepenim. Učil me bo, sem mislila, kako naj delam, kaj naj berem, da postanem pravi človek, osebnost. Namesto tega mi je začel dvoriti in hvalisati mojo zunanost. Prosila sem ga, naj o tem ne govori. »Zelo malo važnosti polagam na svojo zunanost,« sem rekla, »najvažnejša mi je notranja vsebina.«

»Kaj še, Aleksandra Lvovna,« je živahno ugovarjal, »ko bi Vi vedeli, kaj pomeni moškemu ženska lepota! Upognjenost vratu, mična nožica, ljubeč obraz, za to Vam da vsak učenjak vso svojo znatnosteno oduševljenost!

Če bi žensk ne bilo,« je nadaljeval, »ali mislite, da bi mogel potem napisati le eno samo pametno vrstico? Ženske me navdušijo k temu! Pa ne s svojim razumom, ampak s svojo ženskostjo, s svojim smehljajem in s svojimi nožicami!«

To me je raztogotilo. Preden sem pa mogla kaj odgovoriti, je že nadaljeval:

»Ali veste, da je Vaša fotografija v posesti nekega moža, ki je brez upa v Vas zaljubljen, ki je od ljubezni do vas kar bolan?«

»Kaj pravite? Katera fotografija?« sem vprašala, kajti nisem si mogla misliti, kako naj bi prišla moja podoba v tuje roke. Tu potegne iz žepa cel kup fotografij, vse od študentkinj. Videva sem portret Grizelde Nikolajevne, Natočke in mnogih drugih slušateljic naše fakultete.

»Odkod pa imate te fotografije?« sem vprašala začudeno.

»Vidite, to je skrivnost, samo Vam jo izdam. Saj veste, da se morajo prošnji za sprejem na vseučilišče priložiti tri slike. Ena pride v priglasno knjižico (indeks), druga ostane v vseučiliškem uradu in ...«

»In tretja pride docentu v roke?« sem dostavila.

»To se pravi, lahko si jo izprosi od tajnika vseučiliškega urada, pod strogo molčečnostjo, seveda. Vaše fotografije nisem več našel, jo že imr neki profesor!«

»To je nesramno!«

»Aleksandra Lvovna, že več kot dva tedna stanujem pri vas,« je rekel nenadoma; »ali je mogoče, da nič ne žutite do mene?«

Onemela sem od osupljenosti.

»Docela brezpomembni ste mi!« sem rekla, fr mu pogledala naravnost in odločno v oči.